

DIARI CATALAN

POLITICH Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA

<p>REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ. EN BARCELONA, Carrer de Fernando, 32, 1.º EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la Constitució, n.º 9. EN LLEYDA, Plassa Constitució, 21, ent.º EN TARRAGONA, Rambla Sant Joan, n.º 58. SUCURSAL EN GRACIA, Devant del Teatro, diposit de màquines de cusir.</p>	<p>Diumenge 24 de Abril de 1881 SANTS DEL DIA. S. Fidel mr. y Stas. Bona y Doda vgs. QUARANTA HORAS. EN BARCELONA: Iglesia de S. Jaume.—EN GIRONA: Capella de la Sanch.—EN LLEYDA: Iglesia de Santa Teresa.—EN TARRAGONA: Parroquia Stima. Trinitat.</p>	<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ. EN BARCELONA, un mes.. . . . 5 rals. EN GIRONA, LLEYDA y TARRAGONA, un mes. . . . . 6 » DEMÉS PUNTS D' ESPANYA, un trimestre. . . . . 20 ESTRANGER (unió postal), id. . . . . 40</p>
--	---	---

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció per avuy diumenge.—4.ª d' abono.—3.ª representació de **Roberto el Diabolo**.
 Entrada 1'99 ptas.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Diumenge 24.—6.ª d' abono.—Per la tarde **El gran galeoto** y **La sala de rebre**.—Entrada 2 rs.—A las 3.
 Per la nit **Hernani**.—Entrada 1'98 ptas. Quint pis 1 pesseta.—A las 8.
 Lo dilluns concert per lo célebre Sr. Sarasate.—Lo dimecres, debut del célebre tenor Sr. Masini ab l' ópera **Faust**.
 Se despatxa en Contaduría.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, per la tarde.—**Robinson Petit y Marina**.—A un ral y mitx.
 Per la nit, **La Abadía del Rosario**.—Entrada 2 reals.

TEATRO ROMEA.—Funcions per avuy diumenge.—Tarde: Lo interessant drama en 3 actes y un prólech, **El gran galeoto**.
 Entrada 12 quartos.—A las 3.
 Per la nit: La aplaudida comedia catalana en 3 actes **Dies Mallorca** y lo entremés catalá **A casa la Sonambula**.
 Entrada 2 rs.—A las 8.
 Demá dilluns á benefici de donya Josefa Rizo. Lo tan celebrat drama **El gran galeoto** y la pessa **Cambio de via**.
 Se despatxa en contaduría.
 Se está ensajant lo drama catalá del senyor Carcazona titulat, **La timba**.

TEATRO DEL ODEON.—Diumenge tarde y nit, á 10 y á 12 quartos, lo preciós drama en 4 actes **El gran galeoto**, baix la entesa direcció del primer actor y director don Fernando Guerra, y 3.ª y 4.ª representació de la molt divertida comedia de actualitat estrenada ab gran éxit **Petardos y petardistas**.

TEATRO ESPANYOL.—Avuy diumenge.—Tarde: Segona representació del drama en 6 actes que tan extraordinari éxit obtingué lo dia de son estreno **La República de Venecia** ó **Un trono y una tumba**, posat en escena ab gran aparato de comparsaria, coro, banda, etc., etc., y la pessa catalana **La Teta gallinaire**.
 Entrada 12 quartos.—A las 3.
 Per la nit: Benefici de don Francisco Tressols, última del drama **La República de Venecia**. La senyoreta Faiza cantarà la serenata de Schubert, acompanyada al piano por lo senyor Caellas.
 A las 8.—A 2 rs. parais.—Localitats 3 rs.

TEATRO DE NOVEDATS.—Avuy.—Sarsuela.—En-

trada 2 rals.—A doquarts de nou.—**Adriana Angot** en 3 actes, y **Buenas noches Sr. D. Simon**, en un acte.
 Nit, á dos quarts de nou; **El Juramento** en 3 actes y **Buenas noches Sr. D. Simon**, en un acte.

TEATRO DEL TIVOLI.—Avuy, duas representacions de sonambulisme, prestidigitació, fonts maravillosas, fotografia gegantesca y decapitació per lo incomparable Mr. Neobodours.
 Entrada 2 rs.—Tarde, á dos quarts de quatre.—Nit, á dos quarts de nou.

BON RETIRO.—Aquesta tarde, á dos quarts de quatre **El capitan Gulliver**.
 Per la nit, á benefici dels tramoyistas, **El capitan Gulliver**.—Hi haurá safata.
 La companyia de noys ensaya la comedia catalana **La surtija**.

TEATRO LIRICH.—SALA BEETHOVEN.

Concerts Clasichs.

Segon concert de la 1.ª série.
 y 1.º de la 2.ª

per avuy diumenge, á dos quarts de tres, baix la direcció de J. Massenet y B. Frigola.

1.ª Part.
 1.º «Marxa solemne» á la memoria de Beethoven, escrita expressament pera la inauguració de aquets concerts per J. Massenet, pera orquesta y coros, y dirigida per ell mateix.
 2.º «Sylvia»
 (a) Valse lente. . . . . Leo delibes.
 (b) Pizzicati. . . . . idem.
 3.º «Andante per los instruments de corda Frigola, dirigidas abduas per Frigola.
 4.º «Scenas pittoresques» 4me Suite d' orchestre.
 (a) Air de ballet. (b) Angelus. (c) Feté boheme, de MASSENET; dirigida per son mateix autor.

2.ª Part.
 Sinfonia pastoral, de BEETHOVEN.
 (a) Allegro.
 (b) Andante.
 (c) Scherzo.
 (d) Allegreto.

3.ª Part.
 1. Tercer acte del «Roi de Lahore» MASSENET.
 (a) Marxa celeste; coro y orquesta.
 (Las animas dixosas dels reys y demés mortals se trovan reunidas en lo Parais de Indra).
 (b) «Divertisement», orquesta.
 (Danza de las Apsaras).
 (c) «Incantation», orquesta coro y banda.
 (Las divinitats prometen á Alim, rey de Lahore, que resuscitará y tornarà á veure á la que estima.)
 Dirigida per lo autor.

2.º «Schiller Marche», SCHILLER.
 Entrada 6 rals.

A las 8 de la nit, baix la direcció de J. Massenet y B. Frigola.
 Concert extraordinari, fora d' abono. Despedida del Mestre Compositor J. Massenet.

1.ª Part.
 1.º «Marxa solemne» á la memoria de Beethoven, per J. Massenet, y dirigida per lo mateix.
 2.º «Scenes pittoresques» 4me suite d' orchestre. Massenet. Divididas en 4 parts, y dirigidas per son mateix autor.

2.ª Part.
 1.º Sinfonia pastoral, de Beethoven. Dirigidas per B. Frigola.

3.ª Part.
 1.º Ballable, de l' ópera «Le Roi de Lahore. Massenet, dirigida per son autor.
 2.º Andante, per los instruments de corda. Frigola.
 3.º Serenade Hongroise, Joncières.
 4.º Schiller Marche, Schiller.
 Dirigidas las tres últimas per B. Frigola.
 Entrada general 4 rals.
 Se despatxan localitats en lo Teatro Principal desde las 10 del matí á las 6 de la tarde y desde aquesta hora en endevant en lo mateix teatro.
 Lo próxim dijous debut de la célebre artista MISS EMMA TURSBY.

PARTICULARS.

TIRSO DE MOLINA. TEATRO DEL OLIMPO.—Avuy á las 8.—Lo celebrat drama catalá en 4 actes y en vers de J. Ubach y Vinyeta, **Joan Blancas**.
 Lo diumenge próxim tindrà lloch lo últim y extraordinari Ball particular de aquesta Societat.

TARRAGONA.—TEATRO PRINCIPAL.—Companyia de Sarsuela.—Funció per avuy diumenge.—A petició del públich Ultima de la sarsuela en 4 actes, titulat **El salto del Pasiego**.
 Entrada 3rs.—A las 3.
 per la nit no hi haurá funció per dar lloch á la del certamen del ateneo.
 Demá hi haurá funció.

Reclams.

ESTEARICAS CATALANAS
 classe extra superior á 25 pessetas arroba á granel.—Cereria y sos articles d' en Gallissá. Riera del Pi, núm. 5.

LA COLONIE.

ORGANO FRANCÉS DE BARCELONA.

Avuy sortirà lo primer número d' aqueix periodich setmanal, escrit en llengua francesa y destinat a ser llas d' unió entre tota la colonia francesa.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

Barcelona, un mes. . . . . 2 rals.
Fora, trimestre. . . . . 8 id.

Redacció y Administració, carrer de Fernando, 32, 1.er, ahont s' admeten suscripcions y anuncis.

Se n' admeten també en las llibrerias de Piaget, Rambla del Mitx, (fonda del Orient); Verdaguier, frente al Liceo, y Teixidó y Pàrrera, carrer del Pi, n.º 6. Números sols, 15 céntims de pesseta (4 quartos).

CUCURS

Lo mellor específich pera destruirlos rapidament, es lo Lombricido Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estrangeras. Es sumament agradable, fa tenir gana, regenera y forta-leix a las criaturas.
Deposit Central, Dr. Fornera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

FARMACIA VEHIL,

VIDRIERIA 2 Y 4

OBERTA TOTA LA NIT

No mes formigas en los arbres fruyters.—(Veigis lo anunci).

BRODAT ARTISTICH se ensenya en la academia que está baix la direcció de las Srtas. Gimpera, Tèmplaris, 5, 4.º 2.ª

GRAN FABRICA CATALANA de Joseph Tutan de banos, paraguas y sombrillas per major y menor.—Se teñan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph, número 30, devant de la Virreina.

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blancs 3

HERPES

sarna, escrófulas, y demás humors, aixis interns com externs. No descuidar que 'l Rop anti-herpetic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Veigis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO

Llibreteria, 13, y sucursal Escudellers, 56

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció. Especialitat en tenyir tota classe de sederias.

Llibreteria, 13, y Escudellers, 56

VENÉREO

Sa curació es prompta, radical y segura, sens mercuri copaiva, ni altrás preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENÉREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; lo venéreo, en fi, en totas las sevas formas, per crònich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Veigis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

Rellojtes á plassos desde una pesseta per amunt. Basar Económich Rambla de Estudios, núm. 11.

RELOTJERIA Y JOYERIA

DE J. MARTÍ,

FERNANDO VII, NÚMERO, 2.

Casa fundada pera la venda de relojtes en 1847.

Rellojtes d' or, plata y Níkel á preus de fabrica, garantits de 1 á 5 anys.

Complet assortit en objectes d' or y plata propis pera regalos. Preus baratissims. Fernando VII, n.º 2. (Frente la confiteria de Llibre.)

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA

FABRICA DE COTILLAS.

ENFERMETATS DE LA VISTA

Y ESPECIALMENT DELS PAPPADOS.

Pronta curació ab la Pomada Oftálmica de Montserrat. Es lo mellor específich, pera las inflamacions herpéticas y escrófulosas. Lo gran consum que se n' fa es sa mellor recomendació. Pot 4 rs.

Farmacia Valldosera, Ponent, 42.

VENDA. Gran Posada pera vendrer, darar rahó.—Jaume Giralt número 40, Taberra.

JOSEPH VENTURA.

Acaba de obrir un nou diposit de pappers pintats pera decorar habitacions ab gust y economia.

Carrer de Petrixol, núm. 4.

LLEY D' ENJUHIAMENT CIVIL de 3 de Febrer de 1881, anotada y concordada.

Se trova en la nostra Administració. Preu, encuadernada, 10 rals.

TARJETAS pera direccions y anuncis de 6 á 12 rs. 100. Milers de cromos novetat pera invitacions y programas. Esquelas funerarias. Paper y sobres impresos casi de franch. Plassa Sant Miquel, 3.

Secció de Noticias

BARCELONA 24 de Abril.

Meeting federal.—Demà diilluns á dos quarts de nou del vespre se celebrará l'

anunciat *meeting* convocat pe 'l Comitè democràtic-federalista d' aquesta ciutat.

L' objecte de la reunió es tractar de la conducta que 'l partit federal deu adoptar en las próximas eleccions municipals. Lo *meeting* se celebrará en l' espayés teatro del Bon Retiro, y será públich.

Per pendre part en la discussió y en las votacions será precis ensenyar en la porta la cédula que servi pera pendre part en las últimas eleccions de Comitè, celebradas en lo Café del Circo Equestre. Las personas que no tinguin dita cédula haurán d' exhibir un titul que 's proporciona á tots los demócratas federals que 'l vulguin é identifiquin sa persona, en lo local del Centro democràtic-històric.

Los lectors poden enterarse dels altrás detalls en l' anunci que trobarán en la secció corresponent.

Vida política.—Hebem rebut una circular del Comitè democràtic-federalista de Palma (Mallorca). En ella recomanan los individuos que 'l forman la organizació del partit baix las bases proposadas en Saragossa per don Francisco Pi y Margall. La organizació 'ls donará la forsa necessaria pera donar mostres de sa vitalitat en las próximas eleccions municipals; tota vegada que ab dita circular n' habem rebut un altra, en la que s' aconsella provehirse de las cédulas electorals pera las próximas eleccions y votar als candidats que 'l partit designi.

La capital d' Aragó, que nombrá també 'l comitè democràtic-autonomista en 10 dels presents, ha dirigit una allocució als federalistas saragossans, inspirada en los principis que sempre ha professat lo partit federalista. La energia en la frase y la claritat en la exposició son las dots que mes ressaltan en la expressada circular. Per aquesta rahó, lo Centro democràtic-federalista de Barcelona dirigi á dit Comitè un telégrama de felicitació, com també ho feu lo president del Comitè d' Igualada, que 's trobaba casualment en lo local del Centro.

Sala Beethoven.—Es tal lo número de paleos y butacas encarregadas per lo concert d' avuy, que 's pot assegurar que aquesta tarde tota la gent de moda y los *diletanti* se darán cita en lo hermós teatro lirich.

Bon Retiro.—La empresa del Bon Retiro prepara per la próxima temporada d' estiu funciones de sarsuela y de ball, á qual objecte está formant las corresponents companyias. No es donchs certa la noticia donada per un diari, de que pera dit teatro estigui ajustada la distingida actriu, senyora Abella, suposant que en ell no hi haurá companyia de vers.

Tampoch ho es que la expressada artista tingui cap compromís ab la empresa de Romea, per l' hivern vinent.

Cadras.—En la Rambla del Centro s' hi han colcat las cadras de *rejilla*, lo qual indica que estém ja próximos al istiu.

Reunió.—Los propietaris de la Barceloneta celebrarán avuy una reunió pera gestionar sobre l' impost de las canals, portas-sortidas, etc. La reunió se verificará á las 10 del demati, en lo Cassino Artesá, situat en lo carrer de l' Alegria.

Lo senyor Sarassate.—L' eminent violinista senyor Sarassate debutá avans d' ahir en lo teatro del Liceo, essent objecte de una merescuda ovació per part del públich que li demostrá los bons recorts que d' ell guarda y la admiració que li causa son talent artístich.

Un altre dia nos en ocuparem ab mes detenció.

Sant Jordi.—La festa de Sant Jordi se va celebrar ahir com los altres anys. En l' Audiencia 's permeté l' entrada al públich, presentantse il·luminada la capella de Sant Jordi de aquell edifici.

En lo pati y en lo carrer del Bisbe s' hi va establir la tradicional fira de las rosas. En la plassa de Sant Jaume hi sentaren sos reals los fraires de sempre.

A las quatre de la tarde disolgué l' animació y la fira un solemne ruixat que va durar llarch rato.

Sala Beethoven.—La inauguració del Teatre líric o «Sala Beethoven» sigui avans d'ahir, divendres, un verdader succés artístic y musical. Las numerosas personas que hi assistiren, prèvia invitació, varen tributar una ruidosa ovació, aixís al célebre compositor francès J. Massenet, com al nostre país a lo mestre Frigola.

La impressió que 'ns produí la inauguració sigui sumament favorable. Lo teatro, restaurat baix l'entesa direcció del senyor Soler y Rovira, presenta un cop de vista admirable. La ben entesa disposició del local, l'acertada combinació de las tintas y 'l luxu que s'observa en les mes insignificants detalls, tot aixó ajudat ab una illuminació esplendíssima, faran indubtablement de la «Sala Beethoven» un dels llocs mes afavorits per la bona societat barcelonina.

L'orquestra es nutrida y composta d'un personal escullit. La componen uns cent deu professors, y en la massa s'hi nota una abundancia d'instruments de corda que donan molt rellu a las produccions que executa.

En lo vestibul hi varem veure colocada, sobre un rich pedestal, l'estatua de'n Beethoven que ha esculturat lo senyor Reynés. D'aquesta obra podrà ser que 'ns ocupem un altre dia, contentantnos avuy dihent que no 'ns podem associar a l'opinió dels que l'alaban sense reserva. Dista molt lo senyor Reynés d'haber estat acertat.

Los senyors empresaris, un cop s'hagué terminat l'ensaig general, tingueren l'amabilitat de convidar a tots los concurrents ab un espléndit lunch que fou servit ab molt acort pe'l restaurant-Martin.

Societat per l'extracció de letrinas.—Sabém que un vehi d'aquesta ciutat ja fa 15 dias que ha sollicitat lo servey d'aquesta societat y en va ha recorrehut a la autoritat local. Esperém que no será desatés aquest servey tan relacionat ab la salut pública.

Algo.—Aquest es lo titol d'un tomo de poesias original del nostre malaguanyat amic Joaquim Maria Bartrina del qual s'han agotat ja duas edicions.

Avuy la Llibreria espanyola ha fet la tercera edició d'aquest llibre elegantment imprés y s'ha posat ja a la venda.

Sabem que dintre poch temps la familia del autor publicarà las obras completas del mateix de qual publicació nos hem ja ocupat extensament varias vegadas.

Preparatiu pera 'l Bon Retiro.—La empresa d'aquest Teatro ha ajustat pera la primera temporada d'istiu a populars artistas, entre ells la primera tiple donya Pepeta Mateu, y los distingits tenors cómichs don Francisco Puig y don Conrat Colomé, artistas ventajosamente coneguts y aplaudits per nostre públich.

Sabém que están en ajust altres populars artistas del mateix género, y que s'posarán en escena escullidas sarsuelas catalanas y castellanas, y entre ellas una de aparato. Lo cos de ball será també complert, figuranthi com a director lo senyor Estrella y com a primera bailarina la senyoreta Gilda Canetta.

En Novedats.—La sarsuela «Adriana Angot» que tanta acceptació tingué en Novedats la nit del benefici del mestre Rius, torna avuy a cantarse; y per la nit «El juramento».

Decapitació.—Los aficionats a fortas emociones poden satisfacer son gust anant avuy al Tivoli ahont Mr. Neobodours, encara que de broma, tallará lo cap d'aquell que ho vulga.

Concurrencia.—Ahi a mitxdia, estaban ja repartidas totas las invitacions de senyora pe'l ball que dona aquesta nit «La Juventut Mercantil» a las nou del vespre; lo qual demostra que s'veurá molt concorregut pe'l bello sexo.

Fret.—Per noticias de's viatgers arribats ahir per la linea de Fransa, se sab que 'ls Pirineus en las voras de Port-Bou, están completament nevats; lo qual ha motivat com es natural que refresqués bastant la temperatura en tots aquells encontorns.

Mossegada.—Lo caball d'un carro estacionat en lo carrer de l'Aurora, messegá ahir lo bras a una dona que passaba pe'l seu costat.

Furt.—D'un terrat del carrer de Ronda de Sant Antoni foren robadas ahir varias pesas de roba estesa.

Queixa.—Varios son los transeunts y vehins dels carrers de Gignás, Milans y Ataulfo que s'queixan y ab sobrada rahó, de lo poch vigilada que es la font que fa poch temps va ser colocada en la plassa que forman dits carrers; puig que a certas horas del dia se veu invadida de canalla que se entretenen en aumentar la humitat del carrer y en refrescar als que tenen la desgracia de pasarhi.

¿No sería convenient que lo municipal de punt la vigilés mes.

Comité democrátich histórich de Vilanova y Geltrú.—Lo diumenje passat varen verificarse las eleccions en la indicada vila, prenenthí part un considerable número de electors los que després de depositar los seus sufragis firmaban una carta de adhesió a los discursos pronunciats per en Pi y Margall en Valencia y en Saragossa. Lo resultat de las eleccions que foren empenyadissimas, ja que lluytavan sis candidaturas distintas, fou lo següent: Don Valentí Cornet y Juncadella, don Jaime Camps y Sirvent, don Pere Pelegrí, don Primitiu Picoret, don Modest Espina, don Joseph Vidal y Gaset, don Anton Mestres y Poch, don Miquel Guancé y Puig y don Francisco Vidal y Gili.

Robo de sifons.—Avans d'ahir al del matí en lo carrer de Sant Honorat va esser robat un caixó de sifons d'un cotxe de la «Hispano-Americana» en lo moment de portar lo cotxero sifons a una taberna vehina, a pesar de haber tancat la porta del cotxe ab clau y pany.

Varias son las vegadas que han desaparecut sifons, no sols dels cotxes de la mencionada fabrica, puig que continuament ne faltan en tots los de las demás.

¿Estarém segurs a casa nostra?

Subasta.—L'Ajuntament ha acordat treure a pública subasta lo suministro dels impresos que s'necessitan pera las oficinas de consums, qual import no escedeixi de cinch-centas pessetas.

Desaparició.—Un jóve que estava a dispesa en una casa del carrer de Penent, ha desaparecut emportantsen lo matalás y 'l cobrellit del catre ahont dormia.

Publicacions.—S'ha publicat lo número 100 de la revista de viatjes *Setmanari familiar pintoresch*, lo 62 de la *Revista Administrativa*, lo 83 del *Catecisme dels maquinistas navals y terrestres*, de don Santiago Barrera y Bodet y 'ls quaderns 9 de la *Historia dels frares y de sos convents* y 'l 45 de la *Historia Universal de la dona*, aquestas duas últimas ab magnificas láminas.

—També lo conegut editor don Celestí Verdager ha publicat lo quadern 45 de *Los animales pintados por sí mismos* y lo repart tercer de la novela dramática dels senyors don Eduard Vidal y Valenciano y don Joseph Roca y Roca, titulada *El registró de la policia* que cada dia adquireix mes bona acceptació, ja per son interessant argument com per sos magnífichs cremos.

—La *Ilustració Catalana* ha publicat oportunament son número 29, en lo qual hi han treballs literaris dels senyors Ramon Bassegoda, Adolf Blanch, Manel Ribot y Serra, M. Xatart Pere de Palol, S. Ribot y altres. Los grabats son: un retrato del Exm. senyor don Joan Güell y Ferrer, medalla commemorativa d'en Clavé, Escala del Palau de la nostra Diputació y Aspecte general del meeting proteccionista celebrat en lo Teatro Principal.

La Caixa d'Ahorros.—Hem rebut un extens estat de comptes de la Caixa d'Ahorros ab expressió detallada de las operacions verificadas en la mateixa desde sa instalació fins al 31 de Desembre del any próxim

passat. Resulta del mateix que durant l'any 1880 hi han imposat sos capitals 4,485 nous imponents, imponent cantitats novament 27,019 individus dels antiehs. En primer de Janer d'aquest any existian en la citada Caixa 28,900 imponents, acreditant per rahó de capital é interessos acumulats la suma de 8.718,967 pessetas 95 cénts.

En lo Monte-Pio agregat a la Caixa d'Ahorros s'han verificat durant lo mateix any passat 29,175 préstams per valor de 2.917,430 pessetas, habent rebut la Direcció 14 donatius destinats a socorre a las personas necessitadas que s'vegeren en la precisió de empenyar sas robas ó alhajas en aquell establiment; quals donatius impertan junts la cantitat de 8,384 pessetas.

Corporacions.—En la «Associació Catalanista d'excursions científicas» ha tornat a ocuparse de la Marina de Catalunya en l'edat mitxana lo senyor don Lluís Maria Soler, que en un extens discurs tractá de las diversas classes de naus de son armament, y de sa organizació, del ordre y formació de las esquadras, de l'arquitectura naval y de las funcions y solemnitats civico-relligiosas que en diversas ocasions se celeb'aban ab motiu de distints fets y actes marítims; coroná tan complert treball una abundosa y detallada relació de las expedicions marítimas militars que durant lo transcurs de l'edat mitxana verificaren nostres passats, fins la definitiva unió de Catalunya ab Castilla. Tan interessant conferencia valgué a son autor merescuts y prolongats aplaudiments.

—Dita Associació verificará avuy diumenge 14 del actual, una visita a la colecció numismática de don Artur Pedrals.

Los associats que desitxin assistirhi deurán reunir-se en lo local de la Associació (Paradis, 10, segon) a las duas en punt de la tarde.

—Avuy a las quatre de la tarde tindrà lloch la conferencia que donará l'obrer F. Bach en las Escuelas Láicas de la vehina vila de Gracia, establertas en lo carrer de Torres, número 20, primer pis. Es de desitjar que 'ls obrers assisteixin a dita conferencia.

Noticias de Gracia.—Benefici.—En la funció que se celebrá 'l dimecres en lo teatro Principal d'aquella vila a benefici del aplaudit primer actor y director de la companyia don Anton Tutau s'ompli 'l teatro de gom a gom. Se representá «El gran galeoto» essent generalment ben interpretat per los actors sobressurtint la senyora donya Carlota de Mena y 'l senyor Tutau, als quals lo públich los hi tributá grans aplausos, cridantlos a la escena diferents vegadas.

Al senyor Tutau se li regalaren entre altres objectes de valor una rica botonadura de brillants, uns gemelos d'or y rubis, una escribania de plata y molts paquets de cigarros habanos.

TEATRO PRINCIPAL.

Lucia di Lammermoor

Avans d'ahir quedaren defraudadas, en ol teatro Principal, las ilusions dels amateurs. Lo debut de la célebre senyora Harris, esperat com un aconteixement teatral, no tingué la mes petita importancia.

La senyora Harris gosa de reputació, y francament, no sabem perquè. La seva veu dista molt de ser bonica; ni es plena, ni es sonora, ni es igual. Sos aguts, dels que se 'ns habian fet molts elogis, tampoch son cosas del altre mon.

Aixó per lo que toca a sas facultats vocals. Respecte a sas condicions d'artista lirica, res podem dir que sia digne d'elogi. La senyora Harris, en tota la nit, no va acentuar una nota ni va dir una sola frase; y aixó que la Lucia es una d'aquellas óperas que donan peu per lluhirsi fins las cantantas mes adotsenadas.

Lo desencant siguié majuscul en lo *Rondó*. A las murmuracions dels uns y las manifestacions dels altres, hi havia qui deya qu'era precis tenir paciència fins que vingués la pesa culminant de l'obra, ó sigui l'expressat *Rondó* co-

negut per l'aria de la flauta. Vingué l'aria.... y no va succehir res. La Lucia de la senyora Harris feu superiors a las Lucias que l'habian antecedit en los teatros del Passeig de Gracia y del Liceo.

En cambi la part d' Edgardo trobá bon intérprete en los actes segon y tercer, en lo tenor senyor Corsi. Aquest artista, avuy en decadencia, puig apenas li queda veu, conserva no obstant aquellas condicions dramáticas que tantas simpatias li habian valgut anys enrera del nostre públich. Sigué aplaudit en lo concertant del segon acte y en l'aria final, en qual *andante* tingué moments felissos.

Los senyors Rovirato y Jordá son dos cantants discrets, y res mes que discrets. Lo primer, no obstant, mostrá posehir bona escola de cant q' e algun dia li valdrá bona cullita d' aplausos. Lo segon té algunas notas bonicas, pero es sa veu tant poch extensa que no li permet fer gaires francesillas.

Los coros y la orquesta varen estar bé, aixis com lo mestre Goula, que sigué objecte d' una ovació després del concertant y acabat l'acte segon.

E.

GIRONA 24 de Abril.

Cessantia lamentable.—Ahir la Diputació provincial, en sessió ordinaria, va suprimir la plassa de artxivé de l' Hospici provincial, qual càrrech venia servint ab zel elogiabile nostre benvolgut amic l' apreciat cronista d' aquesta capital don Eulich Claudi Girbal.

Creyém que, com nosaltres, serán moltes las personas que haurán sentit la cessantia de nostre amic, á qui no podém menos de acompanyar en lo sentiment.

Una visita á nostra ciutat.—Durant lo diumenge y dilluns próxims passats estigué en nostra immortal ciutat, una comissió de la societat d' «Excursions Catalana» al objecte d' estudiar las moltes bellesas históricas y artísticas que enclou nostra capital. Lo diumenge anaren á rébrels en la estació, varias personas ilustradas al objecte d' acompanyarlos durant son tránsit é ilustrarlos en los varios objectes que debian visitar. Després d' un detingut estudi que practicaren en la part antiga de la ciutat, visitaren l' iglesia Catedral, la de Sant Feliu y Sant Pere de Gallegans, desde ahont pugueren visitar minuciosament nostre Museo, quedant altament satisfets de la conservació en que 's trobava. Al dia següent foren invitats á estudiar la Biblia que 's conserva en nostra Catedral, valiós objecte artístich digne de ser considerat com una de las millors joyas que enclou l' art.

Es de sentir que un dels objectes mes faltats d' estudi—nos referim als anomenats *banyes árabes*—estigui privat de la vista del arqueòlech, tant mes, quan que hem vist en varios autors la diversitat d' opinions respecte á dit monument. ¿Ha de quedar ignorada d' avuy mes, sa llegítima procedencia?

Los excursionistas, regressaren á son centro lo dillans per la tarde: esperém veure lo fruit de sos estudis.

Denuncia.—A última hora se 'ns ha assegurat que 'l senyor Meradillo, governador interi d' aquesta provincia, ha denunciat una correspondencia fetxada en Castelló de Ampurias y publicada en lo número de *La Lucha* corresponent al diumenge passat. Ja pot comensá á posar los seus plans, senyor Ruiz Blanch. Hi ha qui s'ha posat al capjanonarlo y cuidado que no ho conseguixi.

Li doném lo pésame y desitjarem que no tingui mal resultat per nostre colega.

Soliloqui suposat.—Es lo que pot fer y tal vegada fassi retirat en son quarto don Fernando de Moradillo, governador de la provincia de Girona.

—Si jo vaig esser diputat provincial ab lo destino de vocal de la comissió permanent, cobrant respectiu sou com los meus companys Moner, Cánovas, Majuele, essent secretari lo senyor Rigau en temps que presidia la situació

conservadora don Anton Cánovas; ¿cóm he de repulsá als dits meus amichs? Si servirem á aquella situació, que per la meva part servia ab tan anhel que encara que me hagués enviat á Filipinas ab un bon destino arreglat a la meva categoria també hauria anat allá per continuá servintla, ¿cóm he de tirar a la cara dels meus amichs, la gran falta de haber servit en Cánovas y Romero Robledo? Si are soch constitucional y soch gobernador, ¿que puch reprohá als que eran com jó y 's passan are á constitucionals, servint tots junts allavoras com junts servim are, á duas situacions? ¿Per ventura, no eram cabras del mateix remat? ¿No ho eran també los ajuntaments y no eram tots fills d' aquells homens del *pacte*, dels que en sortian los diputats á Córts? Quin empleat estava segur en lo seu destino si no obtenia la aprobació de 'ls que formaren lo *pacte*? ¿Puch jo ser ingrát? ¿Puch olvidar als meus companys? No, de cap manera.

En fi, per ara que segueixin las cosas com están y estaban; los amichs Moner, Majuele, Bassols en la comissió permanent; Rigau de secretari y procurá que per la vacant de 'n Vicents Cánovas y 'l delicat Ferrer, vinguin dos altres camaradas del mateix temple que ho som tots.

Y una veu pregunta: ¿Y los principis polítics?

Rectificació.—En la secció de Girona d' aquest Diari corresponent al dia 22, en lo suello titulat *Monjas* diu: *Mes ben enterats, debem dir que no era lo tocino la mitat de lo que importaban los drets* habent de dir «Mes ben enterats debem dir, que no era lo tot sino la mitat de lo que entraban per l' us del convent lo que no pagaba drets, únicament á las tituladas Hermanitas etc.» lo demás ja está bé.

LLEYDA 24 de Abril.

Seguretat individual.—Es una delicia viurer governats per autoritats previsoras é institucions encaminadas á garantir als pacífichs ciutadans l' exercisi dels seus drets. No hi ha molts dias anaren al poble de Belianes uns vehins de pobles immediats que volian conversar ab amichs que tenian en aquella població, y no ve entraren en lo café, s' hi presentá lo senyor Alcalde acompanyat del somaten y guardia civil que practicaren un escrupulós registre en las personas dels forasters. Sens dupte volgueren veurer si portaban armas, contrabando ó cualsevol altra cosa sospitosa puig encara qu' els forasters eran bastan coneguts y sa reputació d' homens honrats y pacífichs ben sentada, com que no era un secret per la citada Autoritat y forsas que l' acompanyaban, l' objecte principal que 'ls habia portat á dit lloch, qual era lo de constituir un comité democrátich históric, l' Alcalde y forsa de son mando debian pensar que prestarian un important servey á la Pàtria si impedian aquell acte trobant un cos de delicté á perseguir.

No fou aixis per no portar los forasters en sa companyia altrás armas que la *llengua*, única que tractaban d' esgrimir en aquella jornada; mes no donantse per contrariats aquells celesos funcionarios, los demanaren las cédulas, las que 'ls forasters no pogueren exhibir per la sencilla rahó de creurer que no anant á celebrar cap contracte ni fet dels que per la ley hi vinguesen obligats, no tenian obligació de portarlas á sobre.

En mal hora se feren semblant rasonament.

Lo cabo de la guardia civil degué pensar que no tenia necessitat de saber de lleys per trobar defectes y considerant la falta de la cédula com un d' ells, enmanillá y lligá fortament á n' aquells forasters escepció d' un d' ells que per sa fortuna trobá la cédula en sa cartera.

Ja disposaba lo mentat cabo de la guardia civil la conducció dels presos á Lleyda, quant arrepenit sens dupte l' Alcalde d' aquell atropell brutal ó tement las consecuencias de semblant arbitrariedad, doná ordre per deixar en llibertat als pacífichs ciutadans objecte d' hospitalitat tan agradable y de la seguretat individual que practican en Belianes lo senyor Alcalde y la forsa pública quant es per ell manada.

Bons licors.—L' acreditada casa de Garcia y companyia doná 'l servey de licors en lo banquet que celebrá lo dimars últim lo partit progressista-democrátich d' aquesta capital. Tenim notias d' haber quedat molt satisfets los comensals de las inmillorables classes de licors per quin motiu felicitem á nostres amichs Garcia y companyia.

Defunció sentida.—Avans d' ahir circulá la noticia d' haber mort quasi repentinament en Vich nostre amic don Joseph Ramon Llorens. Ahir se confirmá tan trista noticia essent molt sentida en aquesta capital, ahont hi contaba lo difunt ab verdaders amichs.

Nosaltres ens contabam entre ells y al enviar á sa familia l' expressió de nostre sentiment, creyém que podém ferho en nom propi y en lo de quants estimaban las rellevants prendas del finat.

Un altre Comité.—En lo número d' avans d' ahir donarem compte als nostres lectors de la gran reunió que 'ls federals de la ciutat de Cervera celebraren per formar Comité. Aquest quedá constituhit en la forma següent:

President, Joaquim Hernandez.—Vice-president, Miquel Fornells.—Vocals, Joseph Villa.—Joseph Sebastiá.—Francesch d' Asis Raolá.—Simon Forcat.—Joseph Coy y Sanahuja.—Secretaris, Joseph Casademunt.—Joseph Rubira y Ribera.

Ara va bé: avant sempre.

Censuras.—Las ha merescut de molts vehins lo haber deixat cessant del càrrech de Sereno á Pere Herbera que era un bon dependent y habia servit en lo eos de la guardia civil sense cap nota desfavorable per l' espay de 15 anys.

Fira de Verdú.—Tenim molt bonas noticias d' aquella tan renombrada fira, que avuy se celebra ab molt bon éxit per la molta concurrencia y abundancia de mulas, quinas se venen á forts preus.

Gran noticia.—En lo *Boletin Oficial* de la provincia hi apareix una circular del Govern civil, donant compte d' una traslació ó traspás á favor de la companyia formada, baix la rahó social de «Ferro-carril del Pirineo Central» de las concessions anteriorment fetas pera la construcció d' un ferro-carril que sortint de Lleyda y tocant en las minas de ferro y carbó de Montsech, acabi en la frontera francesa passant per la Vall d' Aran.

Aquesta noticia té prou trascendencia pera que prometém ocuparnos ab mes detenció.

Elogis merescuts.—Los tributem ab gust al nou cabo de municipals per lo zel que desplega en lo ram de la llimpiesa pública, que estava en esta capital molt abandonada.

Al municipal qu' avans d' ahir multá á un carreter que contravenia las disposicions de la autoritat guiant per lo carrer Major un carro ab tres mulas.

Y á la comissió 7.ª del Ajuntament que no hi ha sessió de la expressada incorporació en la que no proposi reformas d' interés ó midas de policia urbana.

També 'ls tributem á l' Autoritat de Madrid que ha reposat en son mateix empleó á don Cristófol Puchá, quina separació lamentarem no hi ha molts dias, considerant un acte de justicia sa reposició: ab tal motiu felicitem cordialment al senyor Puchá.

Robos frustrats.—A la matinata del últim dimecres, lo vigilant de la Rambla de Sant Fernando trobá que habia sigut oberta la botiga de llits de ferro anomenada «Bilbao en Lérida» Inmediament despertá al amo de la casa y després de practicar un registre, vegeren que no s' en habian emportat cap llit de ferro ni altre efecte, y que lo que habian buscat inútilment eran los quartos que l' amo té la bona costum de retirar totas las nits.

També en lo poble de Mollerusa en la mateixa nit del dimecres y á cosa de las nou, sortiren d' una casa grans crits de lladres que feren compareixer las autoritats y forsas del somaten

y guardia civil y gran número de vehins sens que tampoch se pogués agafar los lladres que segons digué la criada no sols habian entrat en la casa sino que un d'ells l'habia agafat en son quarto y fugí als crits qu'ella doná.

TARRAGONA 24 de Abril.

Per amor de Deu!—Tal vegada preguntant aixís interessarem 'l cor del senyor inspector municipal pera que fassi donar una passada als seus dependents per lo carrer del *Enrajolat* que diu qu' está fet un femer ab las aiguas brutas y demés porquerias que hi tiran de las casas que allí hi donan. Los periódichs locals també podrian esbravarse cridant contra aqueixos fets y dir als vehins de las indicadas casas que á mes de no deurerse fer alló un corral, tinguin present que dessota del carrer del *Enrajolat* hi ha los magatzems y dependencias del cos de ingenyers que 'ls poden perjudicar molt; com també cridar l'atenció sobre que 'ls noys han prés dit carrer com si fos un *campo de Marte* pera divertirsi fent pedradas.

Subastas.—Tindrán efecte avuy, de onse á dotse, en las Casas Consistorials del poble de Llorach y Pallaresos, las de arriendo á venda lliure de las especies subjectes al dret de consum, cereals y sal, baix los plechs de condicions que están de manifest en las respectivas secretarias.

Vacant.—Ho está la secretaria del ajuntament de la vila de Riudoms per destitució del que la desempenyaba. Los que aspirin á obtenirla presentarán las solicitudes á la secretaria citada dintre lo plasso ó termini de 20 dias á contá desde ahir.

Altra.—Essentho també la plassa de peaton conductor de la correspondencia de Benifallet á Tivenys y Tortosa, dotada ab lo haber anual de 500 pessetas, los aspirants á dit destino presentarán al Govern civil, dins lo plasso de 30 dias, las solicitudes pel l' Ilm. Sr. Director de Correus, acompañant copia de la licencia absoluta si fossen llicenciats del Exércit.

Qui ho diria!—La aliansa que l'altre dia vam dir se projectaba entre *moderats* y *radicals* pera combatrer als demés partits en las próximas eleccions d'ajuntament, sembla que avuy ja 's un fet, puig, segons de públich se diu, están confeccionantse las candidaturas en casa del Excm. senyor Compte de Rius, debent apoyar y votar los radicals de la part alta d'aquesta ciutat als moderats y aquestos als radicals de la part baixa.

No fem comentaris sobre tal aliansa per falta de calificatiu que s'adopti á la mateixa y pugá aplicárseli corresponentment.

Discurs.—Lo de gracias després de terminada la distribució de premis als poetas que 's han obtingut en lo certámen celebrat en guany, pe l' *Ateneo*, en honor al immortal Cervantes, estaré á cárrech, segons se 'ns ha dit, del il·lustrat y distingit advocat paisá nostre don Artur Corbella, ventatjosament conegut no sols en lo foro si que també en la república de las lletres.

Barallas.—Nos vam olvidar ahir de fer menció de que, avans d'ahir en la plassa (es dir, lo que fá de plassa de la verdura en la part alta de aquesta ciutat), van barallarse duas minyonas de servey ó criadas, estirantse 'la cabells, esgarrapantse y dihents lo que á la boca los hi vendia, fins que al cap d'un bon rato un agutzil las portá á que fessin las paus al castell de Pilat que serveix de presó.

Ja que de plassa parlém, ¿per quin motiu lo nostre Ajuntament no fá 'ls medis ó procura per ferne una de bona com corresponent á aquesta capital per la part alta de la població? Puig es una vergonya per Tarragona, lo tenir per plassa de vendre verdura y demés fruits, un carrer al costat de la Catedral y si per desgracia plou, se mitian los venedors y compradors, perque no hi ha ni un mal cubert. Ara que 's ven lo Seminari, podrian comprarlo y fer una plassa bona y si deixan passar la ocasió, los nostres nets tindran que anar á comprar al cap de

munt de la ciutat los comestibles com ara fem nosaltres.

Es una millora que fá molta falta á la nostra ciutat.

Dement.—Per lo senyor governador civil d'aquesta provincia s'encarrega la busca y captura del dement Joan Cubells Casulleras, vehi de Pobolada, que ha desaparecut de sa casa, 'l qual ha de esser posat, cas de que se l'agafi, á disposició del arcaide de dit poble; guardantli totas las consideracions que requereix son lamentable estat.

En capella.—Hi están alguns empleats en la Diputació provincial, sens que per ara se sápigá quins, á conseqüencia de la reforma que tracta de ferse en la plantilla dels mateixos.

Per de prompte n'hi ha un de ferit qu' es lo senyor Ferriz, al qual van deixar cessant, si bé que atesos los anys de servici que portaba, va ser jubilat ab lo haber anyal de mil pessetas. Oydá; aquet si que pot ben dir: «Ja que no sego espigolo».

Forsas de flaquesa.—La fá 'l moderat *Diario de Tarragona* pera pujarse á las barbas de nostre apreciable colega *La Opinion* en la polémica que vena sostenint fá dias, sens que ¡pobret! á pesar dels aussills que l'hi donan tots los demés periódichs amichs, pugá lograrho.

Nada, senyor *Diario*, efectos de la vejez y de haber cambiat... la situació.

Secció de Fondo.

LA MALALTIA ES GRAVE.

Per l'article d'avuy reclamem especialment la atenció dels lectors, y 'ls demanem que 's prenguin la pena de meditar las ideás que tractarem d'exposar.

Avuy tenim la nostra industria amenassada de mort, y tots fem esforços per evitar ó aplassar los tristos efectos de la amensassa.

¿Qui amenassa la nostra industria? Los lliure-cambistas de Madrid. ¿En nom de qué? Los que no pensan, fan l' amensassa en nom d'un mito que 'n diuhen consumidor; los que pensan una mica, en nom de las regions que tenen productes agricolas sens competencia. Espanya, diuhen, es la nació mes medidional d'Europa, y per consegüent disposa com á primera materia d'un sol ardent y d'una terra exuberanta, que poden provehir als mercats de fruits especials y propis del nostre clima. Espanya ha de buscar sa riquesa en las ventatjas de que la ha dotada providament la naturalesa.

¿Qui defensa la nostra industria? En general nosaltres mateixos, puig per mes que tinguem auxiliars de forsa en otras regions, no senten la necessitat de protecció que sentim nosaltres. ¿En nom de qué la defensém? En nom de la conservació y augment de la riquesa del país, en nom del dret, en nom del exemple que 'ns han dat y 'n donan las nacions mes avansadas que la nostra, en nom de la situació moral y material de la pátria, que sent molt inferior á la que han alcansat las demés nacions d'Europa, no 'ns permet sostenir la competencia ab molts d'ellas.

De tot lo que 'n resulta que aparentment lliure-cambistas y proteccionistas tots volém la protecció: aquells á la agricultura encara que s'haji de perjudicar á la industria; aquestos á la industria, armonisant no obstant sos interessos ab los de la agricultura.

Sembla, donchs, á primer cop d'ull que

'l conflicte hagi de tenir una solució senzilla. Sembla que cedint una mica 'ls uns y una mica 'ls altres, fora facil trobar un just medi que produhis la armonia entre tots los interessos, y que 'ns posés en estat de poder avansar tots, industrials y agricultors.

Aixís fora si 'l conflicte económic se presentés com un fet aïslat y accidental. Aixís es en molts nacions d'Europa. Aixís acabém de veureho en Fransa y ho hem vist molts vegadas en Inglaterra. Lo conflicte económic no ha presentat altres símptomas que 'ls d'un mal superficial, y un senzill remey ha bastat per curarlo, restablint la salut del cos social y la armonia entre los diversos membres.

Peró en la nostra terra ¿es lo conflicte económic un fet aïslat y accidental? ¿Es sols un mal superficial que ab un senzill remey pot curarse, ó es al contrari, manifestació d'un mal interior ó constitucional que 'ns té las sanchs infectadas?

Per desgracia no s'ha de meditar gaire per trobar que la amensassa actual no es un fet aïslat. Avuy perilla la nostra industria, com ahir perillaba y avuy perilla lo nostre dret, com avans d'ahir va perillar la nostra llengua, y com sempre perilla la nostra dignitat. Si unint los esforços de tots logréim conjurar ó aplassar un conflicte, al punt se 'n presenta un altre. Tres mesos fa que 'ls advocats de Catalunya estaban reunits en Congrés per defensar lo nostre dret civil, y avuy los industrials han de fer manifestacions per defensar la nostra industria. Avans de reunirse 'ls advocats, los naviers habian fet esforços desesperats per salvarse, sens obtenir cap resultat.

Aquestos fets per si sols ja indican que 'l mal no es superficial, sino molt fondo. Lo conflicte económic no es un fet aïslat y accidental; es la manifestació d'una malaltia constitucional que 'ns correa las entranyas.

Y 'ls símptomas que hem ressenyat no son encara los més graves. En menos de cinquanta anys, las regions mes virils, com á mes reflexivas, de la nostra terra, s'han alsat en armas tres vegadas, produhint altres tantas guerras civils assoladoras. Lo número de cambis violents que ha suferit la nostra política no pot contarse. La violencia es ja un mal crónich. La empleomania ha arribat á ser un vici social, que tots los partits se veuhen impotents per extirparlo. Avuy mateix lo malestar es complet. Las provincias del Nort están ocupadas militarment, ab tot y haberseis arrebatat tos seus *fueros*: casualment per aixó es precis allí un régimen de forsa. Catalunya está sobreexcitada, y 'ls homens pessimistas de la nostra comarca, confessan espantats y declaran tristos, que 'l catalanisme que va comensar per fer versos inofensius acabaré á canonadas. Y 'ls que tal diuhen se fundan en que es una veritat acreditada per la historia que una idea ó mort al neix, ó arriba á la plenitud de son desarrollo y produeix sas conseqüencias lógicas. La idea federal del 68, ab tot y ser apoyada per un partit inconcient, va fer tot son camí. ¿Com no ha de ferlo—diuhen—una aspiració tant concienta com la catalanista?

Meditin sobre tots aquestos fets los que saben pensar y meditar, y veuran clara la cosa. Lo conflicte económic no es un fet aïslat y accidental, no es un mal superficial; es una de las cent manifestacions de la malaltia constitucional d'Espanya: es un

dels efectes de la mateixa causa que produheix lo conflicte legal, lo conflicte social, la empleomania, la impotencia dels governs, la esterilitat dels partits, los pronunciaments, las barricadas, las guerras civils, lo sistema de violencia, la immoralitat pública, y, en una paraula, la situació anómala, lo retràs, la debilitat, la impotencia de la malhaurada nació espanyola.

Es ridícul, soberanament ridícul lo voler curar ab remeys tòpichs senzills y aplicats á la superficie un mal que te sas arrels en la constitució mateixa del individu; es ridícul, soberanament ridícul lo pretendre intentar resoldre lo conflicte económic sense extirpar la causa que 'l produheix. Farem *meetings*, organisarém manifestacions, lograrém imposarnos als que 'ns manan: lo conflicte semblará resolt, pero demá mateix tornarà á apareixe ab mes forsa y energia. Quan en la superficie d' un cos apareix una erupció alimentada per una causa constitucional, pot lograse ferla desaparixe de moment y en pochos dias, pero ¡ay del pacient si no s' ataca la causa! Quant se creurá curat de la erupció que relativament era inofensiva, li apareixerá una llaga que 'l portará á la cangrena. Lo mateix nos succehirá ab lo conflicte que avuy nos amenassa. Curarém la erupció que posa en perill la nostra industria, pero la causa interna quedará, y dintre poch temps se manifestará d' una manera mes terrible y arribará tal vegada á amenassarnos ab la cangrena.

Las malalties constitucionals, las que enverenan las sanchs perque hi tenen son origen y son asiento en las mes vitals entranyas, se curan sols ab remeys heròichs y á forsa de constancia. L' infelís que n' es víctima ha de subjectarse á un règimen purificatiu, llarch, pesat y fins exposat á accidents funestos. Moltes vegadas, quan lo mal ha sortit al exterior, ha d' emplearse 'l cauteri, y fins en casos excepcionals s' ha de recorre á dolorosas operacions pera salvar la vida.

La malaltia d' Espanya es constitucional. Tenim las sanchs enverinadas, y 'ls òrganos mes vitals de la nació están lesionats. Lo conflicte económic no es un mal superficial, sino síntoma de la terrible malaltia que sufrim. No intentém, donchs, curarlo ab remeys tòpichs y ab aplicacions superficials. Hem de buscar la arrel, que 's trova en lo mes interior del nostre organisme. Si es necessari 'l cauteri, no hem de vacilar, si es precisa una operació dolorosa, no ha de tremolarnos lo pols. ¡Ay del celurgiá que s' espanta devant de la corrupció d' una llaga! ¡Ay del que no té valor per aplicarhi 'l foch y 'l ferro!

Los homens pessimistas diuen que 'l catalanisme ha comensat fent versos inofensius y acabarà á canonadas. Nosaltres no ho creyém, perque no som pessimistas, pero estém convensuts de que 'l catalanisme tindrà conseqüèncias. ¿Qui sab si aquestas serán lo cauteri ó la operació que regenerará la nostra organisació corrompuda? ¿Qui sab si una crísis solemne nos portará l' equilibri, qual falta es la causa de la malaltia constitucional que patim? ¿Qui sab si l' element absorvent, avassallador y estupit que fins avuy nos ha dominat, tindrà de cedir lloch al altre element expansiu, il·lustrat y conciliador que existeix en la nostra patria? ¿Qui sab si logra-

rém sustreurens á la influencia exclusiva dels somiadors, obligantlos á compartirla ab los que saben reflexionar?

No sabém res de tot això, pero sabém que 'ls nostres mals exigeixen remeys heròichs, y sabém que ab tal idea hem dedicat totas las nostras forsas al catalanisme, que propaguém ab plana conciencia de son trascendentalisme y de sa potencia expansiva.

¿No es vritat que tot lo dit val la pena de que 's mediti? Meditin, donchs, tots los que llegeixin lo present article.

L' AMICH DE CADA FESTA.

LA QUESTIÓ DE ANDORRA.

Lo nostre estimat amich don Pere Bons, resident actualment en Lleyda, nos ha remés una ben escrita carta sobre Andorra, de qual país es fill. En ella tracta profundament la qüestió que avuy conou á aquella petita república, y fa una bona defensa de son dret, al mateix temps que demostra lo trist paper que fan los que la atacan.

Sentim no poder reproduhir tota la carta, per sa molta extensió y perque conté punts de que s' ha fet ja eco lo DIARI. Copiarém, no obstant, alguns de sos párrafos:

Bastant ó molt—diu lo senyor Bons—ha contribuít á desviar la opinió sobre Andorra, la brama que s' ha fet corre pe 'ls enemichs del actual govern de las Valls, de que no 's tracta mes que dels interessos d' una companyia francesa de joch, que vol establir en territori andorrà un casino per l' istil dels de Monaco y Baden Baden, ponderant la credulitat d' aquells montanyesos que *han somiat* en la construcció de carreteras y en la realisació d' altres milloras materials á cambi de sa independència.

Hi ha necessitat de desvaneix aquest concepte equivocat intencionalment per uns, y cregut ab massa facilitat per altres. La qüestió del joch no es mes que un accident, un punt secundari en aquest assumpto.

La qüestió substancial, la verdaderament de fondo y sobre la que los andorrans de debó desitjan que 's fassi molta llum, es la qüestió constitucional de las Valls; es la de si Andorra pot y deu ser un estat, encara que petit, dueno de sos propis destins y susceptible de progrés en totas las esferas de la vida, ó si ha de renunciar fins á son tradicional títol de república y ha de quedar convertida, com alguns desitjan per interés propi, en un verdader feudo, ab dos senyors per falta d' un, armats ab lo mero y mixto imperi sobre sos va-salls, y ab dret á que sos mandatos siguin acatats y obehits incondicionalment. Aixó no es invenció: los delegats dels co-prínceps ho diuen en documents oficials.

Aixís plantejat lo problema,—diu en un altre párrafo lo senyor Bons,—á la premsa toca intervenir, pera que tingui la preparació d' una discussió pública amplia y rasonada, quan hagi de ser resolt per los governs directament interessats.... Un president de la República democrática de la gran nació francesa convertit en senyor feudal dels Valls d' Andorra, se m' antoja que faria l' efecte d' aquells reys de la mateixa Fransa, que ab tot son poder absolut sobre 'ls seus vassalls, eran á son torn vassalls del monjos de Sant Denis. En quant á Espanya, que conta entre los seus millors títols de gloria la supressió dels odiosos drets senyorials, no pot contribuhir sens perill pera son decoro, (y avuy menos que may), á que 's perpetui, y s' exageri, y s' extremi fins al extrem d' emplear la forsa pública, una situació tan anómala. A propòsit del bloqueig, vesté senyor director, sabrá millor que jo si 'l dret de gents, los tractats, la nostra constitució y fins la ley vigent d' òrdre públich se concertan ab aquella mada extraordinaria.

Inútil es que diguém que creyém que las observacions del senyor Bons tan dignas de ser tingudas en compte y que creyem ja arribat lo moment de que 'ns ocupem formalment de una qüestió que está á punt de posarnos en ridícul, gracias á que lo govern fusionista s'ha col·locat á las òrdres del bisbe de la Seu, que sols pot alegar en favor de son co-principat un dret feudal, de la naturalesa dels que van ser suprimits á principis del sigle pera tots los súbdits espanyols.

¿Es qué no es súbdit espanyol lo bisbe Cassanyas?

UNA EXCURSIÓ A ANDORRA.

III.

La ley militar d' Andorra es de lo mes senzill que darse pugui. Cada cap de casa te obligació de tenir una arma de calibre en bon estat de servey y una quantitat de pólvora y balas. Las parroquias comproban lo cumpliment d' aquesta obligació per medi de revistas.

Las mateixas parroquias nombran al capitá y al decener, que son los que en cas necessari manarian las forsas andorranas.

Los andorrans fan remontar la seva independència als temps de Carlo-magne y Lluís le Devonneur, y desde allavoras l' han conservada á través de totas las vissions per las que ha passat Europa.

Al principi del feudalisme van ensopegar ab graves dificultats y fins foren causa de guerras ó de amenassas de guerra entre los senyors de Foix y la casa d' Urgell, pero per sa fortuna l' esprit práctic catalá va salvar sa petita república. En 1278, manant lo rey don Pere, van ser nombrats sis árbites pera que resolguessin las qüestions relatives á Andorra, y 'ls sis van dictar la sentència que 's coneix ab lo nom de *Patriatjes*.

Per aquesta sentència, s' establí que eran co-prínceps d' Andorra, per indivís, los dits senyors de Foix y 'l bisbe d' Urgell als quals deu la república pagar lo tribut conegut ab lo nom de *Quístia*.

Aquesta sentència tant sabia y tant práctica produheix avuy encara sos bons efectes, y avuy son co-prínceps lo jefe del Estat de Fransa representat per lo prefecte del Ariège, per un costat, y lo bisbe d' Urgell per l' altre: aquell en virtut d' un decret de Napoleon primer en lo qual va aceptar lo copríncipat com inherent á la corona de Fransa, per haber aquesta assumit tots los drets feudals, y per consegüent los que pertanyian als senyors de Foix.

La *Quístia* ó tribut que 'ls andorrans pagan als co-prínceps es de 319 lliuras catalanas cada dos anys al bisbe d' Urgell, y de 960 franchs cada any al prefecte del Ariège en representació del govern francés. Además, quan la república corra en bonas relaciones ab lo bisbe, cada any li acostuma fer present de dotse formatjes, dotse pernils y altres tants capons, que escullen entre los millors de cada parroquia, contribuhint ab la sexta part cada una d' aquestas.

Per la part religiosa los andorrans dependeixen del bisbe d' Urgell, lo qui nombra als rectors de las parroquias, y 'ls paga desde que 's van suprimir los delmes en Espanya, en lo qual van darse pressa en

Los articles primer y segon van ser publicats en los números de 2 y 9 del corrent abril.

imitarnos los Andorrans, que sobre tot en las poblacions, son molt poch fanátich. De fet existeix en Andorra la llibertat de consciencia, y no 's molesta á ningú per sas ideas religiosas, respectantse las creencias de tots los que van á aquellas Valls.

La instrucció pública deixa bastant que desitjar. A cada parroquia hi ha estudi de primeras lletras, pero los mestres son los rectors ó vicaris. Just es, no obstant, consignar, que tota la gent ilustrada de Sant Juliá y de las demás poblacions coneix la necessitat de fer alguna cosa, y estén segurs de que si 'l bisbe d' Urgell los deixa en pau, no tardarán gaire en montar un bon servey d' ensenyansa.

Ab lo dit poden los lectors tenir ja una lleugera idea de la organisació y estat de la petita república catalana. Aquí vindrán com de mollo quatre párrafos sobre 'ls antecedents de la situació actual d' Andorra.

Los andorrans están orgullosos de la seva independència y estiman ab passió sa petita patria. Molt dolorós los ha de ser, donchs, tenir que abandonar-la, y no obstant aixis ha de ferho una gran part del juvent, que no trobant recursos per viure en aquellas valls que sols serveixen per la cria de remats, han d' emigrar cap á Fransa ó cap á Espanya. En Besièrs solament, la colonia andorrana 's compon de més de doscents individus, y altres tants n' hi ha pot ser en Barcelona.

En tal situació, los andorrans buscan anys ha lo medi de dar vida á son país, y estudiant la cosa han trobat que sols podria darli lo que en Suissa es conegut per lo nom de *industria dels estrangers*. Aquesta es la que voldrian establir en las valls.

Com á medis per establirla, contan ab sa independència, ab sa proximitat á las grans vias de comunicació francesas, ab lo pintoresch de sas valls y montanyas, y ab las aguas termals ricas y variadas de las Escalas, petit poblet dependet de la parroquia de Andorra la Vella, de la qual dista una mitja hora.

Peró als andorrans los falta lo millor, ó siguin los capitals, y aixó casualment va oferirlos una Companyia francesa en 1866. Naturalment que la companyia no podia regalar las grans sumas que 's proposaba invertir en Andorra, y si va oferirlas va ser á cambi d' establir casas de joch per l' istil de las que hi havia en Baden y en Monte Carlo.

Los andorrans, apoyats allavoras per lo bisbe Caixal, van acceptar las proposicions de la Companyia y fins van rebre á compte algunas sumas, que van invertir en milloras públicas. Pero als *caciques* que dominaban lo país, no va agradarlos la cosa per temor de perdre son predomini, y van fer la revolució ó cop d' estat del 68. desconeixent per complert la autoritat del bisbe d' Urgell. Aquest va protestar, pero no habent trobat en lo govern espanyol la docilitat que avuy mostra posantse á las órdenes del bisbe Cassanyas, va haber de limitarse á la protesta. Desde allavoras fins á la revolució actual lo co-principat del bisbe d' Urgell havia desaparegut de fet.

A últims del any passat va presentarse als andorrans una nova Companyia francesa, oferintlos mes ventatjas que la del 66. L' element popular va rébre-la ab entusiasme, y va apurar tots los medis legals pera que 'l Consell general, format pe 'ls que habian pujat ab lo cop d' estat del 68, acceptés las proposicions de la Companyia. Lo Consell va negarse fins á reunir-se, y

allavoras l' element popular va fer la revolució actual, que va comensar en 8 de Deseembre del any passat.

Lo Consell revolucionariament destituit va demanar auxili al Veguer francés, que era Mr. Tibulle Ladevese, lo qual va presentarse en las Valls, posantse de part dels caiguts. Va intentar ferse seva la forsa armada, que eran los deu homens de que he parlat al principi d' aquestos artículos, pero 'l decener va respondre que sols obehía al Consell. Allavoras aquest, en 16 de Deseembre, en contestació á un ofici del Veguer en que amenassaba als consellers, va indicarli *corlesment* «que faria bé d' entornarsen cap á Fransa, á fi de que sa autoritat no arribés á ser desacatada». Lo Veguer va seguir lo consell anantsen á enterar al govern francés.

Allavoras los caiguts van intentar alsarse en armas y van apoyarse en las parroquias de Encamp y de Canillo, que son las mes atrassadas y montanyesas d' Andorra. Uns quants tiros en l' aire, y unas quantas bastonadas á un tal Vidal, de Canillo, que va disparar lo revolver després de haber parat lo foch, van bastar per rendir aquellas parroquias y ferias entrar en lo moviment general revolucionari. Aquestos fets van tenir lloch á Principis de Febrer d' aquest any.

Lo Consell revolucionari, temerós de las amenassas del Veguer francés, va creure que no tenia altre camí que tornar á apoyarse en lo co-principat del bisbe d' Urgell. Va posarse en relació ab lo bisbe Cassanyas, y aquest no va tenir inconvenient en deixarse conquistar, oferint als andorrans apoyarlos en sos tractes ab la Companyia francesa. Los andorrans van caure en lo llas, y ab molt entusiasmame van dar possessió solemne al secretari del bisbe, que va pnjar á las valls en qualitat de delegat.

Peró tant bon punt com lo bisbe Cassanyas va veures ab la seva, va olvidar tot lo que havia promés, y d' acort ab los francesos, va posarse al frente de la oposició al govern andorrà. Aquest, allavoras, va coneixe l' engany, pero no va poder tornar enrera. La única cosa que podia fer, era carregarse de rahó y aixis va ferho. Lo Consell general y 'ls de parroquia van lleigitimar sa situació per medi d' una votació solemne feta á istil del país, ab lo qual van deixar de ser poders de fet per ser govèrns de dret, y van decidir la ressiencia passiva.

Ara la qüestió está próxima á desenllarsarse. Lo bisbe d' Urgell, maniqui del delegat francés que va ser enviat a la Seu, ha conseguit á son torn que 'l govern fusionista se fes també son maniqui, y ab batallons espanyols bloqueja rigurosament á aquells pobres montanyesos. Los montanyesos, forts en lo seu dret, s' aguantan fermes y diuen que no 's rendirán pas, Veurem si 'l govern d' en Sagasta porta encara mes enllá sa *complaencia* y ordena que 'ls nostres soldats fassin la herohicitat de *conquistar* las Valls d' Andorra á las órdenes d' un bisbe que s' ha posat als peus de Fransa, y que paga als andorrans lo favor de haberlo tornat á reconeixe com á co-princep, faltant á sos compromisos y volent imposar sens dret ni lley sa voluntat, apoyat en las bayonetas del nostre exercit.

V. A.

Correspondencias particulars.

DEL «DIARI CATALA.»

Madrid 22 de Abril.

En los círculos polítichs torna á parlarse de lo que faran los conservadors lo dia en que 'l govern se decideixi á obrir de nou las Corts pera donar lectura als presupuestos. Los conservadors fan core la ven de que solsament faran algunas objeccions avans d' aprovarse l' acta de la última sessió que celebraren los cossos colegisladors; pero 'ls ministerials no 's fian molt de lo que sos contraris diuen y temen que pera aquell dia estigan preparant un gran escándol.

Crech que 'ls conservadors son capassos de esbalotarho tot com se pensan los fusionistas, y de molt mes; pero siga com vulga lo govern te de pensar en aqueix susto y quant mes dilati sa solució pitxor per ell.

Encare no s' ha arreglat la qüestió entre 'ls senyors Balaguer y Camacho y ja s' ha presentat á n' en Sagasta una ocasió de lluhir lo seu ingeni. Los constitucionals de Valencia que segueixen á ne 'n Capdepon han participat á ne 'n Sagasta que no pendrán part en las próximas eleccions si no se 'ls deixa en completa llibertat pera combatre als constitucionals del general Salamanca.

Lo que relato son sintomas de bastanta gravetat pera 'ls homes que després de mendicar lo poder durant sis anys, veieren per fi realitzats sos desitjos per pura casualitat.

No poguent lo govern *reduhir* al general Primo de Rivera, acordá en lo Consell d' ahir suplicarli que s' embarqui cap á la Peninsula ab l' objecte de informar verbalment al ministeri respecte als assumptos de Joló y de otras qüestions relacionadas ab la prosperitat de Filipinas.

Regularment lo general Primo de Rivera se limitarà á informar desde allí sense tragar l' am que 'l govern li tira.

Una situació que te que valdres de tals medis per rellevar á un funcionari públich no te cap forsa ni prestigi.—X. de X.

Paris 21 d' Abril.

M. Grevy, president de la República Francesa, havia manifestat á la cort de Sant Petersburg lo sentiment que li havia causat la mort d' Alexandro II. Avans d' ahir arribá 'l princep Woronzow, delegat especial del nou emperador Alexandro III, portant una carta autógrafa en la que aquest dona las gracias á M. Grevy y 'l govern francés per las mostras de simpatia que d' ellis ha rebut ab motiu de la mort del seu pare. Conduhit M. Woronzow al Eliseo, residencia del president y precedit del introductor d' embaixadors ha sigut rebut ab los honors reservats als embaixadors extraordinaris. Aquest fet servirá tal vegada pera que 'ls nihilistas de per riure s' entretengan en atacar la conducta de M. Grevy; pero la Fransa republicana continuarà consolidant la democrácia sens tenir en compte lo que pujan dir alguns descontentos.

Lo dimars tingué lloch la obertura del Congrés pedagogich, organiat ab ocasió de la reunió en Paris de las societats sabias de Fransa baix la presidencia de M. Greard, membre del Institut y vice-rector de la Academia de Paris. Está dedicat especialment als institutors é institutoras, constant de 250 representants.

Los punts que 's tractarán seran; los medis d' assegurar la asistencia á las escolas y de la ensenyansa y educació en la última classe de la divisió elemental. Es de suma trascendencia per la Fransa una reunió destinada á tractar d' assumptos propis de l' ensenyansa, buscar los medis que 's creguin millors pera treure á la infancia dels carrers, ahont comensa á rebre las primeras lliçons d' immortalitat y primeras inclinacions á la ganduleria.

La guarnició tunessina de la isla Tabarca ha comés una agresió insolent contra un barco francés; pero será sens dupte contestada com se mereix. Tres batallons d' infanteria y dos seccions d' artilleria y d' ingeniers, trasportats en una fragata acorassada y apoyats en dos canoneras haurán en aquestos moments desembarcat ja

en la isla, que servirà de base de operacions per atacar pe'l Nort als kroumirs. Le bey ha manat dirigir-se à la mateixa isla cinch cents individus de tropas regulars, que 's toparàn ab las francesas al arribarhi, si es que no 's dona contraordre pera retrocedir. Tot aixó depen de la incapacitat del bey y de la facilitat ab que cregué las inspiracions del consul italià, que li faria creure tal vegada que 'ls italians resistirian l' atach dels francesos. Avuy se troba sol; no sab ahont girarse; ni en la mateixa Turquia pot esperar protecció; fins se diu que 'l Sultà vol destituirlo.

Los preliminars pera un tractat de comers entre Fransa e Inglaterra sembla que están bastant adelantats. Lo consell superior de comers y d' industria s' ha reunit baix la presidència de M. Tirard al objecte de posarse d' acort v' l govern anglés, desitjós d' arribar tambe prompte à una solució satisfactoria, ha nombrat à M. Kennedy pera entaular las negociacions relatives à la renovació dels tractats de 1860. Ha sigut ja rebut pe'l ministres de Relacions exteriors y de Agricultura y Comers.—X.

Martorell 22 d' Abril.

Aquesta terra sembla un camp d' operacions. Per aquí enginyers per lo ferro-carril d' Igualada, per allà projectes per la carretera de Tarragona, per l' altra part projectes per lo tranvia d' aquesta à Olesa..... y al fi 'm temo que com totas las cosas d' Espanya, tots aquets preparatius se dissiparàn com lo fum de tabaco. ¡Tant de bó que m' errés!

Lo dia 14 d' aquest mes va caure en aquesta vila una horrible pedregada descalbrant completament l' hermosa anyada de rebims que 's presentaba; las vinyas fan verdadera lláslima.

Finida la quaresma (catòlica) han finit també en aquesta las funcions de teatro. Tant lo «Cassino Familiar» com lo «Centro» com la «Juventut Martorellense», s' han portat molt bé. En aquest últim se posà en escena per segona vegada *Lo dir de la gent* de 'n Soler, y per pessa la gatada cuballeresca parodia en dos actes, *Lo Cantador* del mateix y 'n Conrat Roure. També 's llegiren poesias d' en Clarissa (jove d' aquesta), tituladas: «La pedregada», «Cansó primaverals», «Lo proletari», «Al pont del Diable», «Historia d' un sabatot», y «Al públich»; respectivament llegidas ab moltissima delicadesa y claretat per las senyoras Tormo, Tula de Ballera y 'ls senyors Ballera, Guinart, Parera y Ferrán.

Diumenje prop vinent es la fira; augurém molta concurrència per part dels forasters; se preparan uns saraus molts lluhits.—*Lo Corresponsal*.

Sant Feliu de Llobregat 22 de Abril.

Ab motiu de la pluja d' ahir, varen quedar los sembrats, principalment los blats y llegum que pujaban ufanosos, no diré batuts pero sí com si à la majoria dels camps s' hagués dat una carga de caballeria, de manera, que molts pajesos que podian cullir molt blat antes de dita pluja, segons se veu los va deixar aquella, de tal modo, que avuy no tenen confiança de recullir sino la mitat poch mes ó menos pero de pitxor calitat.

En cambi, las vinyas presentan un bon aspecte, y 's creu (si no ve cap malura ó pedregada) que hi haurá una regular collita.

Acabo de llegir lo diari de la seva direcció corresponent al dia d' avuy, y veig ab gran sorpresa exajeracions en gran respecta al «Casino Sanfeliuense», y jo com soch imparcial ab totas las cosas y no soch amant de exajeracions crech rahó posar las cosas al seu lloch.

Per lo tant, me he enterat per un dels treballadors mateixos, de quinas eran las condicions que reunia aquell edifici destinat à casino y com no son las que se suposa en l' escrit de que li parlo, crech que l' han sorprés ab los datos.—L. L.

Secció Oficial.

Comité democràtic federalista.—La reunió anunciada pera deliberar sobre la conducta que deu-

rá guardar lo partit federalista en las próximas elecciones municipals, tindrà lloch à dos quarts de nou del vespre de demà dilluns 25 del corrent en lo teatro del Bon Retiro.

La reunió serà pública. Barcelona 21 de Abril de 1881.—P. A. del Comité, lo president, Almirall.—Lo secretari, Litran.

Casa Provincial de Caritat.—Organizada en aquest Assili una sencilla Exposició dels principals treballs dels albergats concurrents à las Escuelas y Tallers del Establiment, quedarà oheria al públich de 3 à 6 desde 'l dia 24 al 30 del actual.

Barcelona 23 d' Abril de 1881. P. A. de la J. de G.—Lo secretari, Lleonce Maria Bruguera.

Als demòcratas històrics de Lleyda.—Se convoca al partit quals ideals representada don Francisco Pi y Margall, à una reunió pública que tindrà lloch à las quatre d' aquesta tarde en lo Pabelló Lleridano, pera donar lectura al últim discurs d' aquest eminent ciutadà y tractar de las próximas elecciones pera concejals.

Lo president, Albert Camps.—Lo secretari, Pau Horta.

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA.

Llista de las composicions premiadas. Premi de l' englantina d' or.—No s' adjudica.

Accésit: núm. 75.—La mort del Abat.—«Raquiescat in pace»

Premi d' una viola d' or y d' argent.—No s' adjudica.

Accésit: núm. 130.—Montalegre.—«Side mundo fuissetis mundus, etc»

Premi d' una flor natural: núm. 122.—La tallada.—«Jus Cathalaunicus sublatum est nobis»

Accésit primer: núm. 128.—Cansoneta.

Accésit segon: núm. 74.—Las comeres de Ripoll.—«Tornará?»

Premi ofert per «La Reinaxensa».—Núm. 22.—Qüestio de nom.—«L'aignons la nature mais la belle nature.»

Premi per la excelentissima Diputació de Tarragona: núm. 179.—Oda.—«Quid dedicatum poscit Apollinem...»

Accésit primer: núm. 82.—Oda de Horaci.—«Beatus ille qui procul negotiis»

Accésit segon: núm. 110.—Oda 11 del llibre V ó de las Epodas que forma part de la colecció titulada Una tovà de Heraci.—«Non omnis moriar.»

Accésit tercer: núm. 161.—A malira.—«... O laborum dulce tenimen etc.»

Quedan sense adjudicarlos premis oferts per lo Exm. Ajuntament de Reus, de la Exma. Diputació de Lleyda, per una agrupació Catalanista, per l' Ateneo Barcelonés, per l' Associació Catalanista d' excursions científicas y desert lo de l' Associació de excursions Catalana.

Lo que 's fá públich pera coneixement dels interessats.

Barcelona 23 d' Abril de 1881.—Per A. del C.—Lo secretari, N. Oiler.

Secció Comercial.

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir.

De Cullera l' Maria Angela. De Glasgow v. Fitzciarence.

Además 8 barcos menors ab 306 pipas vi pera trasbordar.

Despatxadas.

Pera Marsella v. Messina. Id. Bilbao v. José Perez.

Id. Sevilla v. Manuel Espaliu. Id. id. v. Guadalete.

Id. Málaga v. Cataluña. Id. Habana c. Teresa Figueras.

Id. Montevideo b. g. Dos de Mayo. Id. id b. Amable Teresa.

Id. Rosario p. g. Dolores. Id. Siniscola b. Corriere de Barcelona.

Además 8 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Trinidad p. g. Delfin. Id. Marsella v. Atlántico.

Id. Bergen v. Saga. Id. Londres v. Colon.

Id. Marsella v. Luis de Cuadra.

TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 22 Abril de 1881. Vendas de cotó, 7,000 balas.

Disponibile fluix. A entreg: seus variació. Orleans 6.

Upland 5 15 16. Pernambuco 6.

Arribos de la setmana 113,000 balas.

Vendas per lo consum 50,000 id. Nova-York 21 Abril. Cotó, 10 3/4. Arribos 50,000 balas en 6 dias.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 23 DE ABRIL DE 1881.

Londres à 30 d fetxa, 48'40 per 5 ptas. Paris, 8 d vista, 5'06 1/2 p. per id. Marsella, 8 d. vista, 5'03 1/2 p. per id.

Table with columns for 8 dias vista and 8 dias vista, listing various cities like Albalaca, Alcoy, Alicante, Almeria, Badajoz, Bilbao, Burgos, Cadix, Cartagena, etc.

EFFECTES PUBLICHS.

Tit al port, del deute cons. int. 21'65 d 21'67 1/2 p. Id. id. exterior em tot. 22'85 d. 22'95 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 470' d. 170'50 p. Societat Catalana General de Crèdit, 168'50 d. 166' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100'50 d. 100'75 p. Provinc. 105' d. 64' p.

COTISACIO oficial de las Boissas de Madrid, Paris y Londres, del dia 22 de Abril de 1881.

Madrid. Renta perpet. int. al 3. p. 0/0. 21'82 1/2 » ext. 00'00

TELEGRAMAS particulars de las Boissas de Madrid Paris y Londres.

Madrid.—Consolidat interior.. 21'85 » exterior.. 20'81 » Subvencions.. 42'96 » Amortizable.. 42'15

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo consolidat à 21'67 1/2 diner y 21'70 paper.

Accions B.-H. Colonial 00.—Id. Fransas 139.—Id. Norts 83 3/4.—Id. Orenses 00.—Banch de Catalunya 00 paper.

SECCIO DE MODAS Y LABORS

MODAS.

Com ja diguerem en nostra revista passada, las novetats pera la próxima estació mes son en la roba que en la forma; no obstant, la vista un xich observadora nota una marcada tendència à simplificar los trajos. Lo gust anglés, sencill y elegant á un temps, s' imposa sobre 'ls carregats modelos francesos, logrant imprimirlos son mercat sagell de distinció. Cossos llisos cordats fins al coll ab un sol rengle de botons, mànegas completament desprovehidas d' adornos; faldillas ja cobertas per petits farbalanets, ja sencillament plegadas de dalt á baix ab una sola banda nuada al darrera, forman, particularment per jévenetas, trajos elegantíssims, sens necessitat de aglomerar panyos sobre panyos, amen dels indispensables farbalans, bollos y guarniments. ¡Molt desitxariam que la moda seguís per tan profitosa via!

L' anarquia que fa temps s' observa, continúa en los sombreros per senyora: las petitas capotas ab grupos de plomas ó ab frescas garlandas de rosas ó de flors de camp, son tant de última novetat com los grans sombreros *Rembrandt*, *Reynolds*, *Longueville*, etc. En la elecció, sols s' ha de tenir en compte la cara y la figura.

Los abrichs visitas que tants serveys nos han fet per los frets del ivern, continúan son regnat, ja no per abrigarnos, sino com á elegant complement dels trajos de primavera. La Sicilien de seda, ha prés lo lloch de la de llana; las puntas y passamanterias brodadas d' azabatxe ab grossos sarrells de pelfa, ab quals materials se confeccionan abriguets que fins á arribar als mesos de mes calor, nos prestarán innumerables serveys aixis en los diversos cambis de temperatura, com pera preservarnos del rellent de la nit.

Precis es advertir que 'ls abrichs d' istiu se fan molt mes petits que 'ls que s' han usat en lo passat ivern: son lleugeras manteletas.

Los trajos pera criaturas no tenen variació: continúan completament ajustats, ab grans colls á estil de pelerinas y ab sombreros de gran diámetro.

Abril 1881.

DESCRIPCIO DEL GRABAT.

Vestits de carrer.—N.º 1.—Roba bengalina y surah blau fort.—Faldilla de bengalina ab renglas al llarch de petits plegats de surah. Túnica de forma princesa agafada fins més avall de la cintura per una *draperie* de surah picada per varios nusos papallona en cinta de sati. Costats de cassimir que s' perden al darrera sota 'l puf. Mànigas de colse guarnidas ab petits plegats de surah; coll pla vorejat de surah.—Sombrero *Rembrandt* en palla fosca forrat de surah abollonat; roba de surah al entorn del casco y plomas ombreées foscas y or vell.

Figuri de Paris.

Vestit de carrer.

Núm. 2.—Roba de casimir de la India de color fusta rosa.—La faldilla va guarnida ab un alt velant format de grupos de plechs ajeguts, separats per un interval pla.—La túnica es de forma polonesa; lo devant, cordat á la esquerra fins á sobre la cadera es rodonejat al mitx per una pinsa. Lo devantal es obert en caixal en la part baixa y forma abultat al darrera. Los costats de devant, los de darrera y l' esquena pro-

piament dita completan lo cos y forman una especie de corassa plana, á baix de la qual un gran baix de cassimir nusat en pany de cintura ve á tenir lo lloch de puf. Màniga de colse, ab guarniment de cordó de seda segueix l'obertura del cos y forma un dibuix ab caps llarchs y aglans al costat.—Sombrero de palla or vell; roba y bridas de surah fusta rosa. Flors variadas.

SECCIÓ DE ANUNCIS.

SOLUCIÓ CASES

DE CLORHIDRO FOSFATO DE CALS.

Única aprobada y recomenada per la Real Academia de Medicina y demás corporaciones médicas que la recomanan eficazment com lo mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clerosis, raquitisme, tisis, falta de apetit, etc., sustituint ab ventaja á la de COIRRE.—Al per major senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llauna, 11.—Barcelona.

BATISTA COSTA, DENTISTA.

Doctor en medecina y cirujía dental.

Garantisa tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressort.

Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraurer los caixals.—LIBRERIA 10 y 12, pis segon.

+

**LA SENYORA DONYA
PATROCINI DIAZ Y RIBÓ,**

Viuda de don Salvadó Gibert
y en primeras nupcias de
D. JOSEPH MARIA VERANES,
mori lo dia 8 del corrent mes
en Sant Gervasi de Casolas.

(Q. E. P. D.)

Sa germana donya Dolores, nebotas, D.ª Caritat y D.ª Rosari, nebots politichs D. Joaquim Rizo (ausent) y D. Baltasar Fariols Morel y demes familia (present y ausent,) suplican a sos amichs y coneguts s serveixin tenir present ensas oracions a la finada, y conecorrer a las honras fúnebres

que 'n sufragi de sa ànima se celebrarán lo dimars 26 del actual a dos quarts de nou del mati, en la Iglesia de nostra Senyora del Pi.

Las missas despres del ofici y desseguida la del perdó.

Lo dol se despeideix en l' iglesia.

No s' invita particularment.

UNA PESSETA PER SETMANA!

VENDA DE RELLOTJES A PLASSOS

BASAR ECONÓMICH,

RAMBLA DELS ESTUDIS NUM. 11,

¡LO TEMPS ES OR! diuen los INGLESOS.

Aquesta veritat nos ha fet entrar en lo desitx de ceneixer quin es lo temps (per lo tant l' or) que la classe jornalera de Barcelona pert diariament. Segons datos exactissims presos en les centres fabrils, los trevalladors perden cada dia en son conjunt **1250 duros!!** ¿Y perque? Per no arribar a l' hora senyalada del trevall en sos respectius tallers ó fàbricas, puig sapigut es que pert *un quart de jornal* 'l que arriba després del toch de campana. ¿Quina es la causa que motiva aquesta falta d' exactitut en l' honrat y laboriós trevallador? *La falta d' un rellotje despertador.* Molts no 'l tenen per purt descuit, altres per no poguer sempre desembolsar de una sola vegada una quantitat que necessitan pera atendre al cuydado y educació de sos fills.

Donchs bè ja s' ha trobat un remey per aquest mal que recau demunt de la classe menesterosa.

Aruy per 4 rals setmanals se pot adquirir en lo Basar Económich un rellotje despertador garantit per un any al mateix preu ó millor dit mes barato que en qualsevol part.

Ningú desconeix la necessitat de tenir un rellotje a casa seva; l'

empieat, lo botiguer tots estem subjectes a la exactitut d' una hora determinada.

Al que compri un rellotje al contat, se li beneficiará un descompte de 15 per 100 sobre los preus generals.

Hi ha un inmens assortit de rellotjes de tota classe desde **dos duros fins a 100 pessetas.**

FARMACIA DE AGIULAR.

NUTRITIU AGUILAR.

ALIMENT PERA NOYS VELS Y MALALTS.

Alimenta duas vegadas mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desde la edat de sis mesos y alimentantse millor que ab la llet; favoreix la dentició, robusteix los ossos, los preserva y cura 'l escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estómach y diarrea.

Las personas de totas edats que pateixen debilitats, desgana, malalties del estómach, digestions difícils ó disenteria, trobarán alivio segur y rapid ab l' us d' aquest nutritiu, que a mes de lo molt que alimenta en sí, predisposa la digestió d' altres aliments.

RAMBLA DEL MITX, NÚM. 37.

RASPAIL Ultim manual de la Salut, lo mes complet de tots, ab notes aclaratorias: diccionari de paraulas técnicas en castellá, catala y Francés; causas y defensas, gran farmacoepa y cassos práctichs, del Dr. Puigferrer. Método al que deuen sa salvació molts desahuciats en tífus, tisis, venéris, herpes, reumatisme, feridura, etc.—Se ven carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera y principals llibrerias.

BARCELONA.

BARCELONA.

XAROP CURATIU de la ANCIA NA-
SEIGEL, procedent de la casa Scot,
y C. Representants pera Espanya.
FARMACIA DEL GLOBO, Plasa Real.

LO DIPOSIT

DE
MAQUINAS PERA COSIR
DE
WERTHEIM

del carrer de la Ciutat núm. 13,
s'ha traslladat al de

AVINYO 18, bis,
devant la Baixada de Sant Mi-
quel.

Tots los sistemas **10 rals**
setmanals.

NO mes formigas en los ar-
bres fruyters.
Ab la LIA CAPDEVILA
y MIRASO, inalterable á
totas las temperaturas, se
obté aquest gran resultat
sens que perjudiqui en res los arbres
per tendres que sian, y se respon de lo
que s' promet. Basta un ral que val
una unsa pera fer una proba, y 25 rals
kilo. Se donan prospectes.

Unichs punts de venda carrer de la
Llibreteria, n.º 11. perfumeria de Fran-
cisco Capdevila Barcelona y en sa
casa laboratorí, carrer Colon 126, Sans

MEDICAMENTS LLEGITIMS EXTRANGERS.

Se reben directament de Fran-
sa, Inglaterra, Estats-Units de
América, Alema-nia, Italia, etc.

Al per mejor y menor: Preus redubits.

DIPÓSIT: **S. Alsina, PASSADJE
DEL CRÉDIT,**

TERRENO EN VENDA.

N'hi ha un de mes de dosents mil pams,
en paratje bastant céntrich de la Vila
de Gracia. Informará lo notari de la
mateixa don Joseph Lopez, carrer del
Lleó, núm. 27.

ALGO POESIAS DE JOA-
QUIM M.º BARTRINA.
Tercera edició. Aquesta
ta colecció, que conté obras origi-
nalissimas, ha merescut generals
elogis de la premsa y cridat po-
derosament la atenció pública.—
Forma un elegant tomo en 8.º de
mes de 200 pàginas, y 's vent á 8
rs. en la llibreria Espanyola de
Lopez, Rambla del Centro, 20, y
demés principals llibrerias.

EDUARDO LOPEZ.

*Clases de cálculo mercantil,
teneduria de llibres, reforma
de tota lletra, ortografía y
correspondencia comercial*

A SATISFACCIÓ DEL ALUMNO.

Vegintse sos quadros. Viu, Cár-
me, 19, 1.º

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se
curan á voluntat del pacient ab
l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmácia, car-
rer de Sant Antoni Abat, n.º 25.

NO MES CABELL BLANCH

TINTURA LLADO

Es la única pera tenyir lo ca-
bell en un minut sens tacar lo
cúrtis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratorí químic
de don Joseph Lladó y Creus,
carrer de la Boqueria, 26, prime
Barcelona. Madrit carrer Major,
41, drogueria.

GRAN DIPOSIT y venda
de llits
tornejats, somiers y altres mobles,
á preu de fàbrica. Carrer de Dou 3, can-
tonada al del Carme.

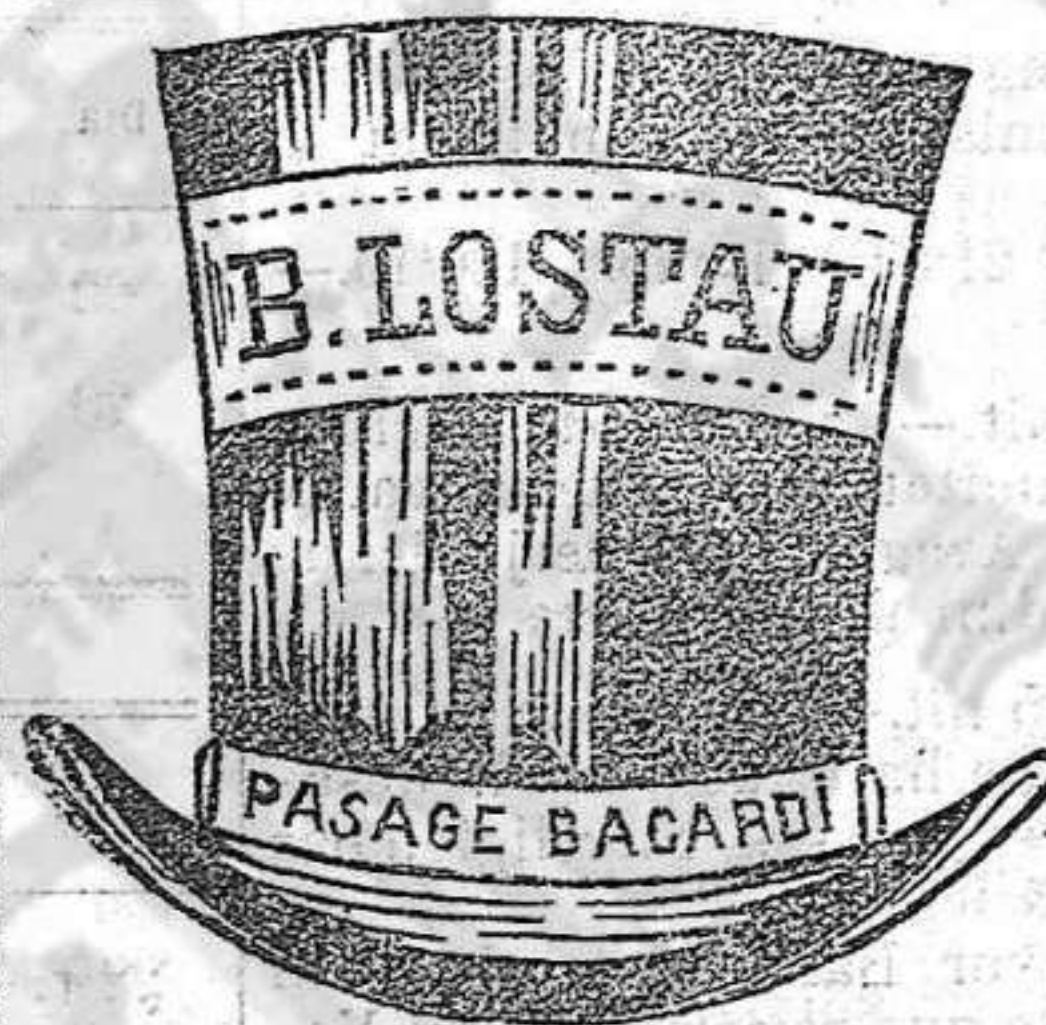
FRANCISCO NEL-LO SERRA

Carbons minerals inglesos pera totas
las industrias. Especialitat en los car-
bons pera las fornals.

Guanos llegitims del Perú.

Sofres refinats en terrós y molts.

TARRAGONA.

LA PARISIEN.

Gran casa exclusivament embalado-
ra, única en Espanya pera embalar
tota classe de mobles los mes delicats.
Carrer de Gegants, núm. 2.

PLANXADORAS.

Se necesitan bonas planxadoras per la fabrica de camisas que 'é
establerta en LLEYDA don Francisco Vinós. Per las condicions que
seran bonas, dirigirse á la mateixa fàbrica, Rambla de Fernando
LLEYDA.

TRAJOS de entretamps **8 DUROS**
á mida per

Se garantisa la duració del género y permanencia del colorit de tots
los del país, inclosos los trajos de 8 duros, tant com sos semblants ex-
tranjeros. Entrada lliure en la secció de generos del país.

AL LLEÓ ESPANYOL, Rambla de Santa Mónica, 8.

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDRÉU.

Remey segur contra tota classe de tos per forta é incòmoda que siga.

*Clasificació de las virtuts de aquesta pasta
en las diferentes varietats que presenta aquella enfermetat.*

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es sintoma casi sempre de tísis y catarros
pulmonars, disminuyeix moltíssim ab aqueix medicament rebaixant
per complert los accessos violents de tos, que contribueixen molt al decaiment dels
malalts.

LA TOS continua y pertinàs produhida per molts pessigollas en la gar-
ganta, á voltas de caràcter herpètic, se corretgeix al moment
ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussili d' un bon depuratiu.

LA TOS seca, convulsiva interrompuda molts vegadas per sofocació, com
passa als asmàtics y personas excessivament nerviosas per efe-
cte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta persistencia als noys
causantlosi vòmits, desgana y fins esputos sanguineos, se cura
ab aquesta pasta, majorment si se l' acompanya algun decuít pectoral y analeptic.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, já sia
fresca ó crónica, se cura sempre ab aquest precíós medicament.
Son numerosíssims les exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys
patian semblant tos, tan incòmoda y pertinàs, que 'l mes petit constipat se reprodu-
hia d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que molts tísis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasiona-
nada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y com-
batre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se venhen diariament
exemples.

ALIVI Y CURACIÓ DEL ASMA Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSAMICHS Y 'LS PAPERS AZOATS.

*Remey prompte y segur que penetra direcció, en farma de
fum, dintre del aparato respiratori.*

Fumant un sol cigarro encar que en los atachs mes forts d' Asma, se sent al ins-
tant un gran alivi. La expectoració se produheix mes facilment, la tos s' alivia, lo
pit funciona ab més regularitat y 'l malalt respira lliurement.

Aquestos cigarrets portan una boquilla tan còmoda que no embruta 'ls dits y 's
aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las senyoras y personas mes
delicadas.

LOS ATACHS D' ASMA per la nit se calman al instant
ab los papers azoats, cremantne
un dintre la habitació; de modo que 'l malalt que 's veu privat de descansar sentintse
després un agradable benestar que 's converteix en lo més apacible son.

Deposít Central d' aquestos medicaments: Farmacia de son autor en Barcelona, y
se trobaran també de venda en las principals Farmacias de totas las poblacions d'
Espanya y d' America aixis eom en Fransa, Italia y Portugal.

BESCUITS-VIÑAS

ADMETLLATS á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema
y al Llimó.

De venda en las confiterias y tendas de comestibles.—Diposit, 16,
Avinyó, 16.

FABRICA

DE FARINA DE GALETA

y PULVERISACIÓ de tota classe de minerals,
DROGAS Y ARTICLES COLONIALS
MOTOR Á VAPOR DE

RAFEL DEXEUS. Carrer de Sicilia, núm. 187.

ANIS DEL MONO

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu ide tots quants
son coneguts fins avuy.

De venda en totas las dulcerias, tendas de comestibles y cafés.

Enferme-
tats
de la

MATRIS

Provenients del embràs, part, abort.—Tractadas per VIDAL SOLARES, doctor en Medicina y Cirurgia de las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas afeccions y antich metje estern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matriz Enfants Malades, ó asilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas. Carme, 3, principal.—Reb de 2 á 4.—Los dias festius de 9 á 11 del demati.

ANIS REFÍ MONTSERRAT, MARCA JOAQUIM ROSÈS.

Prime introductó dels anisats Triples en Ultramar.

Se venen en las tendas y cafés de aquesta capital.—Dipòsit Srs. Jordana, Xicola y C.^a. Carrer Nou de la Rambla.—Al per major: son duenyo, Ronda de San Pere, 183, pis 2.º.

GABINET.

Pera la curació de las enfermetats venereas, sifilíticas de la matris y dels noys. Plassa del Angel, número, 4 y 5 2.º; Consulta de 11 á 3.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris estrangers.

Conflicte franco-tunesi.—Las condiciones que se presenta al Bey de Tunes serán las següents: Protectorat francés; cambi del primer ministro; limitació de la frontera; solució inmediata de las cuestiones pendientes relativas als caminos de ferro, al port y á l' En-fida.

Pe 'l cas en que la seguritat dels europeos residents en Tunes se vegés amenassada, hi haurá en Tolon una esquadra en disposició de transportarse á la Goleta á la primera indicació que se li fés. Continúa encara l' embarch de tropas per la Algeria, habent surtit lo 21 lo «Correze», y estant preparats la «Ville-de-Bone» y 'l Saint-Agustin».

Lo tercer batallé de suavos ha sostingut ja un xoch ab los kroumirs, habentlos derrotat y posat en fuga, y habent tingut los suavos tres morts y tretse ferits.

M. Bismark y la qüestió de Tunes.—La opinió del canceller alemá, relativament á la qüestió de Tunes, es completament favorable á la Fransa, no per simpatias á n' aquesta, sino per disminuir la preponderancia de l' Inglaterra en lo Mediterrani.

Las potencias en Grecia.—Los embaixadors de las potencias han entregat á M. Coumoundouros la nota en contestació á la resposta que aquest les hi havia donat. Está concebuda en los següents termes: «Las potencias han prés nota ab satisfacció de la resposta del govern helénich y han donat instruccions als seus embaixadors en Constantinopla, al efecte d' entendre 's ab la Porta per la evacuació dels territoris cedits, al objecte de que la Grecia 'ls ocupi lo mes prompte possible.

Telégramas particulares.

Madrid 23, á las 4'15 matí.—La *Caceta* publica los reals decretos, nombrant als senyors don Miquel Martinez Campos y don Pelayo Cuesta, vocals de la comissió arancelaria; altre substituint al actual president de la secció de guerra en lo Consell d' Estat, senyor Parreño, per don Carlos Valcárcel; una circular disposant que ingressin en los batallons de Dipòsit

los jóves declarats inútils per las diputacions provinciales, y otras disposiciones sense interés.

Bolsí.—Consolidat, 21'80.

Madrid 23, á las 5'30 tarde.—En aquest moment está reunida la comissió de enllás de los ferro-carrils de Barcelona, discutint lo dictamen que es favorable al pas per lo carrer d' Aragó.

Lo Consell de ministros s' ha ocupat exclusivament de los assumptos de Filipinas.

Lo Paraguay s' ha adherit al conveni postal universal.

S' ha resolt que las barcas pescadoras pogan entrar en tots los ports, sens necessitat de portar patent.

Lo *Demócrata* ha sigut portat á los tribunals per un article titulat «Al fin» publicat lo dijous.

Bolsa.—Consolidat, 21'87.—Bonos, 100'10.—Subvencions, 43'00.

Madrid 23, á las 8 nit.—La comissió técnica ha acordat per unanimitat que 'l ferro-carril passi per lo carrer d' Aragó, sens perjudici de que 'n son dia s' estudihi altre projecte.

Madrid 23, á las 9'15 nit.—La surtida del senyor Martos pera Málaga ha causat molt desagradable impressió entre sos correligionaris progressistas-democráticos.

Es segur que 'l senyor Balaguer assistirá al meeting proteccionista que se celebrará en Valladolid.

La comissió técnica que passá á estudiar la qüestió d' empalme de 'ls ferro-carrils catalans, sembla que proposa la construcció d' un pont ó viaducto pera lo servici de 'ls peatons.

Madrid 23, á las 9'27 nit.—S' está estudiant un projecte que ha presentat lo general Martinez Campos, per lo que s' exigeix 'l servey actiu en las filas per cert temps, als militars que están empleats en las oficinas.

La obertura del circul democrátich-progressista y 'l banquet que 's donará als representants de las provincias que assisteixin á dit acte, coincidirán ab las festas del Centenari.

Paris 23.—Las tropas francesas ocuparen durant la nit última la isla de Tabacke. Las operaciones comenaràn probablement avuy.

Se diu que en lo Consell de ministros presidit per M. Grevy, s' ha acordat 'l envio d' una esquadra á las aguas de Tunes.

Italia envia á Tunes armas y municions. Regna gran agitació en Paris produhida per los atachs de que han sigut victimas los empleats del ferro-carril de Tunes; esperantse ab ansia noticias.

Ha sigut desmentida la noticia del assassinat de Mr. Roustan, cónsul de Fransa en Tunes,

OBERTURAS DE REGISTRES.

COMPANYIA HISPANO-FRANCESA.

Línea de Vapors entre Cette y 'ls ports espanyols del Mediterrá.

DIRECTOR MR. H. MARTIN.—CETTE.

VAPORS	VILLE DE CETTE, de 1700 toneladas, capitá, Michel.
	CATALUÑA, 1700 — — — Torrens.
	SAN JOSE, 1000 — — — Pi.
	NAVIDAD, 1000 — — — Rodriguez.
ADELA, 200 — — — Gervais.	

Aquestos vapors construïts segons los últims modelos reuneixen las melors condicions pera la carga y comoditats pera passatgers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

PERA CETTE. . . . . Tots los dimars tots los dissaptes.
PERA VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERÍA Y MÁLAGA. . . . . Tots los diumenges.

Consignataris senyors PONSENTI Y ROBREÑO, Llauder, 1, entressuelo Dirigirse en Cette á Mr Bmy. Rigaud.

Paris 23.—Lo Consell municipal de Paris ha protestat contra 'l sosteniment de M. Andrieux en la prefectura de policia.

S' activan los preparatius pera l' embarch de tropas en Tolon.

Argel 23.—Lo Bey ha publicat una proclama declarant que s' oposará á la ocupació de Tabarka. Ali-bey ha marxat á la montanya ab lo ministre de la Guerra.

Las tropas tunessinas se dirigeixen al pais dels krumirs.

AFECCIONS METEOROLÓGICAS. BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termómetro Centígrado.	Barómetro Aneróide.	Higrómetro Sausure.
22	10. n.	12	758	81
23	7. m.	13	760	78
"	2. t.	18	761	76

LLEYDA.

Dia.	Barómetro.	Termómetro tipo.	Vent.	Anemometr
22 t.	737.1 2	13.4 5	O.	84 p. m.
23 m.	746.1 2	9.1	S.	26 p. m.

BUTLETI ASTRONÒMICH

per I. MARTÍ TURRÓ. 24 Abril 1881.

TACAS AL SOL.—Avans d'ahir á las 4h de la tarde se observá lo Sol, vehientshi las tacas següents; Primer cuadrant; un grupo de nou tacas dos de ellas molt notables Segon cuadrant; un grupo onse tacas de regufars dimensions, un altre de tres de petites y un altre prop la vora occidental, de tres tacas voltada de fàculas. Total 26 tacas y fàculas

PLANETOIDES: PARTENOPE (11)—Seguin lo catalech de los planetoides, darém avuy los elements de lo nocé per ordre de son decoviment anomenat Partenope.

Descobrimient de. . . . Gasparis en 11. 5. 1850
Moviment diurno. . . . 923 6220"
Duració de la revolució. 1403, 171 dias.
Distancia al Sol. . . . . 2, 452872.
Revolució. . . . . 1403, 171 dias.
Excentricitat de sa orbita 0.993718
Longitud del nus ascendent 318° 01' 57".
Longitud del periheli . 125° 11' 29".
Inclinació de sa orbita. 4° 37, 12'

SOL.—Ix á 5h 09'M.—Se pon á 6h 49' T
LLUNA.—Ix á 3h 15'M. Se pon á 2h 06' T.